

Fa més qui vol que qui pot (58) Engreixar polítics

[Contes d'en Bosch, per Joan Guerola](#)

19 gener 2019 01:00h

Després de llegir diaris diferents del dia.

En Bosch

Crec que hi ha polítics als quals no se'ls hauria de deixar l'oportunitat de ser-ho. Haurien de ser exclosos, directament.

L'amic blaver *(alçant les celles alhora que es posa les mans al front)*

A qui et refereixes? I que han fet?

En Bosch

A un polític de Ciutadans.

Pep Amagat *(estira el cos enrere contra el respall de la cadira)*

Uf, aquests! D'ells, es pot esperar tot. Crec que ja sé de què parles. Del que va dir sobre que la tradició catalana de Nadal, el cagatió, que s'havia celebrat el 21 desembre quan la policia pegava contra alguns integrants dels CDR en comptes de pegar a un tronc. Amb molt poc sentit comú es va burlar de la tradició i dels que van rebre els cops de la violència policial.

L'amic blaver

Això és tindre mala bava. No m'agrada aquest partit.

En Bosch (*posa la mà sobre el muscle de l'amic blaver*)

Hi ha un retor que diu que VOX no és d'extrema dreta sinó d'extrema necessitat. Vosaltres els blavers, que sovint no permeteu certes celebracions, sou de VOX?

L'amic blaver (*plega els braços davant del pit*)

Si us plau, Bosch, no pots parlar a la babalà. Vés a pastar fang, home. Jo no sé de què és cadascú. Jo no sóc d'aquesta classe de partits ni res que s'assemble. Encara més, no sóc de cap partit.

En Bosch

El president de la Lliga de futbol també diu que Espanya necessitava una alternativa tipus Vox. De fet tot és un engany.

Pep Amagat (*es fa enrere i bloqueja amb els dits i les cames*)

I tant que sí. (*Afirma amb el cap i continua parlant.*) Es vol fer creure a la gent que l'independentisme és el mal de tots els mals. És el més demoníac. Hi ha molts partits, des del PSOE fins a VOX, que el veuen com el culpable de tot quan l'independentisme l'única cosa que vol és vertadera democràcia: a eixos partits els espanta la vertadera democràcia i per això són incapaços d'afrontar-ho. Votar, redéu, però que no ho veieu? Xe, collons, si és l'única cosa que volen. I que cadascú aguante la seua postura. En canvi, aquests partits el que busquen és beneficiar els interessos econòmics d'una elit perquè no s'esfondren els seus beneficis establerts. Començant pel rei que vol mantenir els seus beneficis, seguit per VOX que vol mantenir l'estructura eclesiàstica i els beneficis del franquisme encara imperants i els beneficis del masclisme. A continuació teniu Ciutadans, es diu que inventats per mantenir l'estructura econòmica dels bancs i de l'IBEX. De fet totes dues formacions vénen a ser dues versions d'extrema dreta a l'espanyola. Els del PPSOE són polítics de pa i calbot i, si fa o no fa, estan clavats en el mateix sac per a poder sostenir el poder econòmic i social amb l'invent de la constitució espanyola rancia i caducada, i de passada estar rondant pel mig d'Europa. Tanmateix, això de vertadera democràcia no té ni un pam de net.

En Bosch (*amb les mans juntes*)

Pep, més brillant i clar, impossible. I un bon grapat de polítics ben corruptes en partits que no tenen gens d'ètica, de compromís i honradesa. Ni en l'àmbit particular ni en les institucions, i a ells què, tant els hi fa. En els partits polítics en posen de personatges nous, i ací no ha passat res. Que caradura tenen. I a ells què? Vés-te'n Anton, que el que es queda ja es compon. Tot s'oblida a una velocitat espantosa. Es menysprea a qui vol imposar la dignitat i a qui vol demanar justícia en un passat pròxim del qual hem heretat un munt de personatges i que nodreixen partits plens de corruptes franquistes. Mentrestant, la gent del poble, jubilats i treballadors, dic llauradors com puc dir obrers de qualsevol branca, amb sous i pensions de pura misèria a aguantar i a anar pagant impostos per a engreixar polítics.

Pep Amagat

Sí, home, sí. I se'n riuen davant dels seus nassos per voler imposar el revisionisme històric. Tanquen els ulls, inclòs el partit teòricament progressista com el PSOE. Però tu de què vas, tan bé i tant de benestar que tenim ara. Sí, ja! Tot mentida. Ens volen fer passar per balòsties. Els partits com VOX i Ciutadans tenen una estratègia ideològica convenientment arreglada. A ells què collons els importa la unitat d'Espanya, només ho fan perquè la gent s'ho crega i, els molts ignorants, es fan fanàtics disposats a morir per la unitat d'Espanya. El que ells volen és mantenir la seua butxaca ben plena i la unitat tant se'ls en fum. I el rei, el mateix. Catalunya aporta molts d'eixos diners. En canvi li'n retornen ben pocs.

L'amic blaver

Ei, com ací. Què t'has cregut tu? Ací no en veiem ni cinc. Tenim un finançament pèssim.

Pep Amagat

Però ací estem contents amb els que ens donen perquè ningú protesta.

L'amic blaver

El president valencià sí que es queixa i sovint va a Madrid a parlar amb el president espanyol.

Pep Amagat (*va movent la mà esquerra per voler donar contundència*)

Això i res és el mateix. La gent calla i no diu res i sols té una raó: són feliços i estan contents fent d'espanyols. Poden fer festes de la ciutat o del poble i tot és alegria. On són els carrers plens de protestes? I els ajuntaments que es revelen? En canvi, l'independentisme els ha tocat la pedra clau: la demanda de vertadera llibertat i democràcia i això els toca potser la seua butxaca, sí també la dels partits espanyols i els seus representants. La resta són contes xinesos. A mi que no em vinguen en rotllos que no me'ls creuré. La constitució? Un altre argument sense pes, ja que si es vol de veritat, es canvia de seguida. Ja veurem a on anem a parar amb una democràcia falsa i enganyosa que farà que la generació actual viurà pitjor que la dels seus pares.

L'amic blaver (*acceptant com a bons eixos arguments*)

Si hem de ser francs, potser tens raó, xe.

En Bosch

A eixe retor se li oblida que hauria d'anar amb compte i que, a més de pregar, cal treballar. També se li oblida la gent pobra i la gent que percep una misèria, o no? Cosa que no quadra gaire amb l'evangeli. I se l'oblida que l'Església "no s'identifica amb cap projecte polític".

Pep Amagat

Oh, i tant.

Pau i bé

Joan Guerola

Fa més qui vol que qui pot (59) Plaval, el partit de les solucions lingüístiques

[Contes d'en Bosch, per Joan Guerola](#)

26 gener 2019 01:00h

Una cambrera, una miqueta traüllada, en una pastisseria de Canals s'acosta a la taula dels tres amics durant les festes de Sant Antoni i els diu:

— ¿Qué quieren tomar? Que volen prendre?

Els amics queden sorpresos pel dubte en triar entre les dues llengües. Al moment els diu:

— Per favor, *tenen que assentar-se en ixa taula d'allà, menos mal que en tenim de buides perquè quan estem en festes és una locura. Además, lo que passa és que esta taula d'ací amb mantel està reservada tots els dimartsos. Entonses, miren la carta i apuntaré lo que vullguen.*

Una estoneta més tard torna, s'ho apunta i se'n va.

En Bosch

(sostenint la seua barbata amb les mans i tenint els colzes recolzats damunt la taula)

Això no és gens valencià més aïnes diria que valenyol.

Aquests dubtes a l'hora de parlar, de no saber quina llengua emprar i aquesta inseguretad de la gent siga en l'àmbit que siga em crea desfici. També la inseguretad de saber si l'home d'un negoci, amb tota la bona voluntat del món, haurà posat ben escrit el rètol del seu negoci. He vist escrit: "Menjar per a dur" quan crec que l'home volia escriure "Menjar per a emportar-se". Al final, posen *To take away*. I va que xuta!

Tot això acabaria amb el nou partit anomenat **PLAVAL**.

Proposa un mètode eficaç per acabar amb el bilingüisme, el trilingüisme i altres multilingüismes.

L'amic blaver (*amb la mà dreta en la barbeta*)

No hem de fisconar sobre la llengua. Crec que ho hem fet prou, tant els d'una banda com de l'altra. A més a més, ja tenim la gramàtica normativa de la llengua. Explica't millor i explica'm això que vol dir, vés a saber si és interessant.

En Bosch (*amb el braç enganxat al cos i l'avantbraç cap avant i una mà que aguanta una tassa*)

Fàcil. Senzill i intel·ligible per a tot el món. Mireu, si durant anys hem parlat dues llengües i oficialment només el castellà de manera obligada durant molts i molts anys. Ara podem passar a parlar-ne només valencià. A l'ensenyament, a l'empresariat i a escala social s'acceptarà únicament el valencià i s'aplicarà el **NOMÉSVAL**.

Beuen de les tasses i segueixen.

Pep Amagat

No és cap aberració qüestionar la conformitat. El que és ben cert que hi ha un desfici d'errors.

L'amic blaver

Encara que original això és somiar truites. No és menester qüestionar-ho tan sovint, ja que és un exercici de doble direcció.

Pep Amagat

Doncs, jo m'hi apunte. Contràriament a tu, amic Blaver, crec que no és cap desfici d'anar posant en tela de judici moltes coses. La qüestió és que cadascú no faça el que li rote.

L'amic blaver

No esperava altra cosa de tu. I què passarà amb els que no l'accepten? No oblidem que molt més de la meitat de la població és castellanoparlant. Hauran d'anar-se'n del País Valencià.

En Bosch (*amb les palmes de les mans obertes*)

Se'ls aplicarà la sanció del **TOTVAL**. Tindran un temps per a corregir mitjançant curssets debades, en cas contrari si volen que se'n vagen. La majoria d'ells, si volen, el parlen. Passa que els és més còmode no esforçar-se i seguir parlant castellà, és clar. Creuen que el valencià no sirve para nada

Pep Amagat

Bosch, m'agrada el teu pla. Jo acabaria amb el **VALEIXADA**.

L'amic blaver (*alçant les celles*)

Que és deixar d'Espanya, no? Això no t'ho permetran. Esteu bojos.

Pep Amagat (*quasi el talla*)

Sembles un representant del Tribunal Suprem.

L'amic blaver

Tampoc tindries els teus Països Catalans!

Pep Amagat

Segur que ens trobarem més endavant amb els altres membres dels Països.

En Bosch (*alçant els braços en forma de 'v'*)

Estàs en contra, Amic Blaver? Sembla que defenses el castellà més que el valencià.

L'amic blaver (*braços entrecreuats*)

Sí que defense el valencià, però és que home...

Pep Amagat (*apunta el dit amb la mà tancada*)

Home, què, redéu! Et mereixes una bona cantalada. Vols o no vols el pla original d'en Bosch? Que vols que seguim aprenent i defensant el castellà. El domini absorbent del castellà és vergonyós i acabarà amb la nostra llengua ben prompte. No podem contrapuntar-la amb el castellà perquè perdem per golejada i, és clar, si no lluitem per la llengua, morirà. Ho copeses bé o potser el que tu vols seria que imposen l'anglès?

L'amic blaver

Home, xe, no em negaràs que l'anglès no és necessari hui en dia.

Pep Amagat

Doncs, per això, preferisc tot en anglès i parlarem anglès amb accent *cockney* de la capital i de l'Horta.

En Bosch

I jo amb accent de la Vall com si tinguera *rhotic* accent dels escocesos. No ens desviem, va, home! Vull saber si votareu **PLAVAL** en les pròximes eleccions per estalviar-nos confusions i dubtes pel que fa a la llengua com la de la cambrera d'adès. Veig que sí que esteu amb mi. Estem rematant garbes i alfarrassant opinions per veure l'acceptació que tindrà.

L'amic blaver

Pep segur que el votarà i jo m'ho pensaré, et sembla bé? De totes maneres, ben mirat no ens presentes un partit gens desficiat.

Els tres paguen a la cambrera ara sí parlant en valencià, encara que molt castellanitzat. Se'n va a veure la foguera de Sant Antoni, la més gran del món.

Pau i bé

Joan Guerola

Fa més qui vol que qui pot (60)

"Com el dolçainer, de festa en festa"

2 febrer 2019 06:00h

Caminant pel carrer.

Pep Amagat

I tant que el PLAVAL no és cap bestiesa. Al contrari, li calen ajudes urgents a la llengua nostra. I si no aquest pla, un altre: el que siga per a defensar-la. L'altre dia vaig anar a una oficina bancària i el senyor que m'atenia en algun moment em digué:

— Espere un momentet que tinc una llama.

Es va alçar i se'n va anar. Mentrestant em vaig quedar tot preguntant-me que m'havia volgut dir, ja que no ho acabava d'entendre.

L'amic blaver

Xe, sí que ets curt, tio. Està ben clar. Doncs, que tenia un animal d'eixos en una finca i la dona el devia haver trucat per alguna cosa, què sé jo.

Pep Amagat (alçant les celles)

Ai, dàtil! Ets un fenomen. Què n'ets de llest, amic blaver. Ho has entès de seguida.

En Bosch (es frega l'ull)

Segur? Estàs segur que volia dir això?

Pep Amagat (mans a les butxaques amb els dits per fora)

Quan va tornar, el senyor em va dir:

— Perdoneu però la faena em fa anar de cul. Al damunt, sempre t'interrompixon i, quan no, et telefonen i has de començar amb el diga... Odie lo telèfon. És tan mal educat i el talla a cada instant. A este ritme de faena acabaré ranc d'una cama i amb angoixa. No hi ha dret lo que fan els bancs amb els treballadors perquè ausades que ens fan pençar. Estem arrutxe pel que fa a treballadors i amb l'amenaça de restriccions de plantilles.

L'amic blaver

Arrea quin bolet. Així que l'home, que anava d'ací cap allà en corruixes, el que volia dir era que tenia una trucada i en comptes d'això va dir que tenia una llama. Hòstia, que fort!

Pep Amagat

Parlant de lo telèfon que va dir eixe senyor, heu vist que a Benicarló no fan servir els articles el/els, ja que conserven la forma clàssica lo i los. Així que ells diuen lo xiquet, los xiquetes. Els tres estan en la torrada popular de carxofes en una plaça de Benicarló. Per dos euros els ofereixen una llesca de pa i tres carxofes torrades que ja porten sal i oli posat al foradet del mig i entre les fulles compactes. Ja comencen a menjar-les asseguts a la plaça malgrat el vent de mestral que fa augmentar la sensació de fred.

En Bosch

Les carxofes estan molt i molt bones. L'oli i la sal que els han posat entre les fulles mentre eren torrades els han deixat impecables. Les carxofes de Benicarló tenen denominació d'origen protegida.

Pep Amagat (*parla sense parar de mastegar*)

Xe, sí que són bones. Ara això de menjar-les de fulla en fulla és un pal. Preferiria tallar-la pel mig i menjar-me-la a mos redó. Com les trobes, amic blaver? Et veig que menges sense dir res.

L'amic blaver

Com, dius? Millor impossible. Doncs sí, xicons. El que passa és que és prou incòmode menjar ací, ja que quan menges amb les dues mans no saps ben bé on cony posar el pa, sempre amb el perill que et puga caure a terra.

Pep Amagat (*càustic*)

Vinga, no faces escarafalls a tot, que no hi ha per tant. Espavila't, redéu, i no sigues tan sapastre.

L'amic blaver

I tu no brames com un verro.

En Bosch

Voleu callar i menjar, collons. En acabant, marxem a fer la ruta del pinxo. Potser menjarem amb un pèl més de comoditat.

Quan han espellucat bé les carxofes, fan una volta pels carrers de la població que té els bars i restaurants de gom a gom. De camí llegeixen en un tríptic sobre que els cuiners combinen les carxofes per fer pastissos salats o dolços i per fer tot un ventall de menges: carxofes amb bacallà, anxoves, llagostins, peixos, sobrassada, bacó...

L'amic blaver

Vinga, entrem ací. Veig alguna taula buida. Va, som-hi.

La cambrera els saluda i ofereix la carta.

Pep Amagat

Jo en demanaré dos. Tinc més gana, sembla que les carxofes d'adès me l'hagen obert.

Al cap de poc, demanen unes cerveses i uns pinxos.

En Bosch

Quin parlar més bonic té eixa xica. Heu vist que ha elidit la -r final quan ha dit: "Ja volen demana(r)?" I fa l'acabament en -o en final del verb en present, ja diu penso en comptes de pense. Com el català occidental del Delta de l'Ebre o el de Lleida.

Pep Amagat (*es toca els cabells una miqueta*)

Ho sent molt amic blaver. No ho dic per tu que ets un tipus assenyat, més aïnes pels blavers que tenen teories estranyes sobre l'origen del valencià. Com que no vull entrar en el tema, massa debatut ja, us explicaré una anècdota mentre arriben els pinxos. Sabíeu que conec un senyor que estudiava valencià a primeries de la dècada dels anys 1960 i ho feia d'amagat de la família i d'amagat de la gent del poble perquè tenia por atès que el valencià

estava prohibit. Estudiava, jo diria que amb la gramàtica de Carles Salvador, feia els exercicis i els enviava a Lo Rat Penat amb uns sobres de color beige. Llavors, com que sabia aproximadament quan li retornaven els exercicis corregits, ell esperava el carter que li donara la carta personalment a ell.

En Bosch

Coses absurdes, però la por era la por.

L'amic blaver

Al que no li tinc por és als pinxos que ja són ací. Vinga, que us aprofite.

Els amics comencen l'àpat acompanyat amb una ampolla de vi negre en plena celebració de la festa de la carxofa. Com que els troben molt bons se'ls sampen en un no res.

Pau i bé

Joan Guerola

Fa més qui vol que qui pot (61)

"Que la prudència no ens faci traïdors"

[Contes d'en Bosch, per Joan Guerola](#)

9 febrer 2019 06:00h

Pep Amagat (*de braços plegats*)

Ara resulta que la Fiscalia de l'Audiència General espanyola es qüestiona la imparcialitat dels jutges que treballen a Catalunya. Ells diuen que a causa d'això no es poden celebrar a Catalunya els judicis contra els membres de la cúpula dels mossos. Quan, si ens fixem, Espanya ocupa la posició 58a del món en independència i imparcialitat judicial. El fiscal general espanyol que diu això no s'adona que a Madrid els jutges no seran tampoc imparcials.

En Bosch

És clar que no. Jo no sóc independentista però creieu que si es fan a Madrid, els jutges tindran eixa imparcialitat judicial quan supose que hi ha alguns lletrats pròxims al PP i algun simpatitzant de VOX? Per haver-hi imparcialitat, els lletrats haurien de ser de fora. La cosa és ben clara.

Pep Amagat (*emprenyat i en postura recta*)

Que va, home! Ja pots contar la imparcialitat que deu haver si els judicis es fan a Madrid! Això no s'ho creuen ni els mateixos de la Fiscalia. El fiscal que ha dit això hauria de ser expulsat de la Fiscalia de l'Audiència General espanyola. Al remat, sembla com si a veure qui la diu més grossa. Un home de tant de pes no pot dir coses així en públic.

L'amic blaver (*amb el cap penjant a la dreta*)

I que diuen els interpel·lats?

Pep Amagat (*dret i amb les cames una miqueta obertes*)

Jutges per la democràcia diuen quelcom així com si semblara que s'estiguera qüestionant si no fan bé la seua feina. Alguns d'ells creuen erroni que un problema polític es vulga resoldre "fora de la via política mitjançant la judicialització".

L'amic blaver (*mou el cap de dalt a baix*)

Crec que els judicis s'han de fer a Madrid perquè és la capital d'Espanya i es jutgen delictes de sedició i malversació, em sembla que no per rebel·lió, ja que no hi va haver armes.

En Bosch

Açò em sembla haver-ho sentit en altres ocasions.

Pep Amagat

Sí, Bosch, sí. El govern no fa pràcticament res i si intenta alguna coseta, se li tiren al damunt els de l'oposició i algun socialista també. Aquests el que volen és que hi haja crispació i així tapen els seus pecats. La corrupció escanya els del PP i els de Ciutadans estan contents amb la seua associació amb l'extrema dreta.

El govern, com he dit, fa molt poc i ignora més de la meitat de la població de Catalunya que vol un referèndum.

L'amic blaver

T'enganyes, Pep, qui va guanyar les darreres eleccions fou Ciutadans. Hi ha molta gent que és constitucionalista, que vota aquest partit i el PP.

Pep Amagat *(amb el puny tancat i un dit assenyalant)*

Però els altres els guanyen. El judici és una farsa per espantar i reprimir els independentistes. S'ha d'implantar la república que va guanyar l'u d'octubre. Ara l'acció política s'ha de fer a base de mobilitzacions i desobediència, així com posar fre al feixisme. Per començar, prompte es farà la vaga general, crec que el 21 de febrer. Abans es faran grans manifestacions de protesta contra el judici als presos polítics: el 12 de febrer i el 16 de febrer, i a Madrid, el dissabte 16 de març. I a moltes ciutats europees també. En Bosch vindrà amb mi, tu vindràs?

L'amic blaver

Si jo aniré... vés per on quina pregunta.

Pep Amagat

Home, t'ho he de dir si vols que et reserve plaça a l'autobús. Tu tries.

L'amic blaver *(amb la mà aguanta la barbata)*

No sé què fer. Vinga, vaig amb vosaltres.

Pep Amagat

Doncs, sí. Mira, xicon, si el problema d'Espanya és que té el càncer independentista de Catalunya, vol dir que Espanya està molt i molt greu, ja que vol dir que no té gens de democràcia, entesos?

L'amic blaver

Tant de bo ara amb la figura d'un relator afavorisca el diàleg de la Generalitat Catalana i el *Gobierno*. Suppose que el govern de la Generalitat Valenciana reclamarà que el que es done per aquells també ho voldran per a nosaltres.

Pep Amagat *(fa un silenci mentre es frega l'ull una miqueta i acaba dient)*

Sí, ja! Ja pots seure i esperar. Dels espanyols no es pot esperar més que procurar que no et tiren una cantalada al cap. A més, si vols tindre el mateix que ells, ara s'acaba de presentar a Reus la Confederació d'Entitats Sobiranistes dels Països Catalans. Vés a parlar amb Toni Infante i a lluitar. Ja ho saps Amic Blaver.

Pau i bé

Joan Guerola

Fa més qui vol que qui pot (62).

La cadira buida

[Contes d'en Bosch, per Joan Guerola](#)

16 febrer 2019 06:00h

Després de llegir algun diari del dia.

Pep Amagat

El que odia igual ho fa al racisme com per altra cosa. Segons la premsa unionista la paraula castellana de l'any és *microplásticos* i una altra molt estesa ha estat *VAR*. Per a mi la paraula castellana de l'any hauria d'haver estat *catalanofòbia*.

En Bosch

Sí, podria ser. Ha estat molt estesa, sense cap dubte.

Pep Amagat

La catalanofòbia potser és una malaltia mental, no creieu?

L'amic blaver (ulls esbarrallats)

Quina malaltia ha de ser, xe!?! Dius això i eT quedes tan ample i satisfet. Vols dir quelcom semblant a coses com racisme.

En Bosch (amb braços i palmells de mans obertes i movent-los)

Home, per falta de casos no serà. N'hi ha hagut a muntons. Hi ha gent que estranya que una persona oriental o de color negre parle valencià i que pensa que s'ha de tenir mania a un que és català o que simplement parla català. Les malalties mentals no coneixen fronteres.

L'amic blaver

Res, bajanades. Jo opine i em pose del costat de qui crec que té la raó. Lògic, és clar, direu. Estic al costat de qui té la raó de les lleis, que per això han estat elaborades i aprovades. Menys inventar-te coses, Pep. Sóc partidari de la constitució espanyola, per tant no vull que es trenque Espanya. Jo crec que votar no és cap delictes, el que sí que ho és l'autodeterminació. Les lleis són les lleis.

Pep Amagat (li rebla de seguida)

I la vulneració de drets fonamentals és amb escreix una vulneració més greu encara. Vaja unionista està fet. Com la immensa majoria dels valencians, prou que ho sé. El procés català ha alçat la catifa sota la qual hi ha els pecats i la poca voluntat democràtica d'un estat corrupte, fracassat i antidemocràtic. Posar-lo en estat d'alerta. Alguna gent d'eixe estat feia, i gose dir que fa, el que li rota i volen decidir per tots, però ara sembla que veu amenaçada la gallina dels ous d'or. Es troba de sobte que el procés amenaça de treure'ls el mos del seu estatus econòmic i la condició de no controlar-ho tot i de seguir vivint bé sense no cardar ni brot. Mentrestant, han venut el rotllo de la unitat d'Espanya. Tant els hi fa la unitat d'Espanya, collons! Volen tenir la butxaca plena i viure bé! El tema de la unitat és el que han venut a la gent, que més o menys s'ho han cregut. En canvi, alguns d'ells cobren bé.

L'amic blaver

Que exagerat ets, Pep. Només faltaria que digueres el mateix que va dir Rubianes: "La unidad de España me suda la polla por delante y por detrás". Crec que no tens respecte. Creieu que si Catalunya fóra pobra es preocuparien tant?

En Bosch

Segur que la deixen anar, em jugue el que vulgues. Li dirien; tu te'n vols anar, allà tu, la porta la tens oberta. Pel que fa a això de l'odi, tots, en un moment o altre en sentim. Ara, aquest odi visceral contra els catalans és malaltís i la gent que el pateix se l'hauria de portar al psiquiatre. Vosaltres conegueu l'acudit en què Ciutadans i Vox es trobaven fent campanya electoral i algú del públic els va preguntar si els pujaria la pensió, si els abaixaran impostos i la factura de la llum, si evitaran que robaren els bancs? Els candidats no van contestar amb claredat i l'home va dir: llavors, de què collons em serveixes? A això, els candidats d'eixos dos partits van afegir: fomentarem l'odi als catalans. De seguida l'home d'entre el públic va contestar: tens el meu vot.

Pep Amagat (amb narius oberts)

Mira, Bosch, el teu germà i jo saben molt bé el que passa allà a dalt i estic en condicions de dir que la gent del País Valencià, i encara menys la de la resta d'Espanya, no té ni idea del que està passant al Principat de Catalunya: la seua lluita i fe per la vertadera democràcia i per aconseguir la república catalana. La voluntat i la força interior dels catalans en la seua lluita és increïble i impressionant.

L'amic blaver

Xe, Pep, sempre dius que l'unionisme no té ni idea del que realment està passant. Com que no? Si estem farts de cada dia sentir les notícies.

(L'amic blaver fa un somriure sense que li arrugue la cara. Segueix al moment)

Muntar un referèndum fora de la llei és un delictes i proclamar la independència d'Espanya també és il·legal.

Pep Amagat

Llei, quina? Els franquistes es van saltar la llei contra un govern establert en temps de la república espanyola provocant una guerra i una dictadura durant molts anys. I com diu Josep Miquel Bausset en un article: "El Sr. Suárez González, Ministro Secretario General del Movimiento, a més de procurador en les Corts franquistes i director general de Radiodifusió i Televisió, va traïr aquella llei franquista que ell havia promès o jurat de complir." Es van saltar la llei, no? I quants polítics corruptes s'han saltat la llei i quants han enganyat el poble miserablement? En canvi, quin mal ha fet la gent que està essent jutjada si estaven executant un mandat electoral del poble? Encara estan esperant algú que vinga

a enraonar amb ells. L'autodeterminació hauria de servir per a solucionar un conflicte que té una antiguitat de tres segles.

En Bosch

Us heu assabentat de la polèmica sobre que Puigdemont anava pel món "fotent-se bons menjarots..."?

Pep Amagat (*es grata el coll*)

Si en comptes de buscar polèmiques, aquests del PP o de Ciutadans estigueren treballant per les persones, com Déu mana...

Pau i bé

Joan Guerola

Fa més qui vol que qui pot (63) Reflexions del germà d'en Bosch sobre la llengua

23 febrer 2019 06:00h

En Bosch explica als amics que el seu germà, que és un home molt estudiós del català-valencià i que mai no ha caigut en el parany d'anar darrere els faldons de les grans eminències del nostre país, sempre es pregunta per què s'ha maltractat la llengua. Li va enviar un e-mail amb les següents reflexions:

Als homes els és igual fer servir dones i xiquets com a eina de guerra. Els partits polítics del País Valencià, des de fa anys, han fet servir com a eina electoral per guanyar vots la manipulació i l'odi a la llengua catalana i a Catalunya. El fanatisme dels països en conflicte bèl·lic i d'algun partit polític valencià tenen alguna cosa en comú pel que fa a eixe odi visceral faltant el respecte a tot allò que faça referència, com he dit abans, a la llengua catalana i a Catalunya. Ho va començar a usar Unió Valenciana per a treure vots. En acabant, el PP, i ara Ciutadans. No sé si les altres llengües de l'Estat pateixen la mateixa persecució, o potser no els dona vots. El galleg no sé si el parla molta gent; de moment, l'euskera potser és minoritari i els bascos, encara que han matat gent, cauen bé. Fins i tot, per increïble que sembla, també Compromís ha explotat aquesta arma. Deuen haver vist que enfrontar-se a Puigdemont pot significar esgarrapar vots. Potser, qui sap!

L'espanyolisme fanàtic de Ciutadans els porta a dir que eliminaran el català de l'ensenyament. No sé res pel que fa a les altres llengües de l'Estat. Em jugaria un pèsol que això és anticonstitucional, cosa que representaria que Ciutadans no se sap la Constitució. Sovint em pregunte si els polítics han passat unes oposicions sobre la Constitució. Sempre anem a cavall del mateix burro, l'obsessió de l'ús de la llengua com a eina electoral perquè hi haja confrontació contra el català. Dona rendiment electoral alhora que va calant en la gent del poble. Ho constate en situacions del dia a dia, com em va passar quan em vaig trobar en un cas en què un home em va dir:

- Xe, jo parle com sé. Com parla la gent del poble i la gent de la comarca.
- No, si no el censure ni li dic res rofí. Només tractava de dir-li que eixa paraula que diu vostè, 'nyenya', em sembla que està mal dita.
- Pos ací tot lo món diu aixina.
- Està bé com vostè vulga. No passa res.

- Ei, i com s'ha de dir? Si tu dius que està malament, com s'ha de dir?
- Jo diria llenya en comptes de 'nyenya'. Ara, si vostè vol dir-li així, endavant. Cadascú és ben lliure de fer el que li rote, veritat?
- És que vosatres sou molt sabuts.
- Això em sembla haver-ho sentit en altres llocs i en altres moments.
- Què vols que et diga? Vaig eixir de l'escola fa cinquanta anys. Mai no he tornat a agarrar un llibre.
- Home, però si jo li dic a vostè que es diu llenya en comptes de 'nyenya' no ho faig per renyar-lo i, molt menys encara, per menystenir-lo. Ans, al contrari, ajudar-lo i, amb una miqueta d'esforç per la seua part, rectificar i això és tot.
- Ja ho sé, ja. I, si et fixes, al poble veí no, però uns pobles més allà ja parlen amb una musiqueta diferent. Encara diré més, jo parle com tots i no em pregunte si està bé o mal dit: ens entenem.
- Però si no rectifiquem i ens donem un cop de mà els uns als altres passaria com vostè molt bé diu: cada grupet de pobles parlaria d'una manera. Per això hem d'unificar criteris i hem d'ajudar-nos perquè això no siga una torre de Babel en què no hi ha criteris ni controls. Mire, l'altre dia vaig sentir algú que deia: 'No hi havia nyenya en casa'. És clar que ens entenem, sí, home, sí. Però estaria ben dit del tot: No hi havia llenya a casa.
- L'altre dia Josep Maria 'el Roig' li va dir a la neta: “Anem a berenar al 'comedor’”. La xiqueta li va dir tota estranyada que no sabia on era això del 'comedor'. “El Roig” li va dir: “Ara sí que m'has boixat, xiqueta. Com que no saps on és el comedor si està ací al costat de la cuina?”. Al moment la xiqueta li digué: “Ah, al menjador!”. Ja veus quines coses. I si vols saber, millor que jo no parle en castellà, perquè solte cada espardenyada que et pot deixar tant espaordit que et pot fer caure de tos.
- Sap què passa, que si no fem un esforç tots junts i acostem el muscle els uns i els altres per a apuntalar la llengua, se'ns caurà de les mans com qui diu, ja que està molt apedaçada de barbarismes castellans i molt poc estimada. Sembla que, a aquest ritme, no quedarà res dins d'uns anys. A hores d'ara ja parlem una llengua prou alitrencada.
- Em fa la impressió que ets un xicon que es capfica molt per millorar la llengua.
- I per què no ho he de fer si puc?

Pau i bé

Joan Guerola

Fa més qui vol que qui pot (64)

Un cudol i una pedriua

[Contes d'en Bosch, per Joan Guerola](#)

4 maig 2019 06:00h

L'amic blaver

Per sort alguns catalans encara diuen: tenim aquest o aquell servei a Catalunya però no ho sé si el tenen a la resta d'Espanya. En canvi, n'hi ha d'altres que no sé per què caram diuen que a Catalunya tenim aquest o aquell servei però a Espanya no sé si el tenen. Ho diuen com si Catalunya no fora Espanya. Ni que foren dos estats diferents!

Pep Amagat

Ja tornem a estar en el mateix. Ho saps de sobres que, vulgues o no, són dos estats diferents. Està en Espanya a la força. T'he dit mil voltes que ells se senten d'un altre estat i per això parlen així. Que vols fer-hi! Si pogueren votar, no tingues dubte que no hi serien.

L'amic blaver

Va, home. Això és impensable. Fa anys que està a Espanya i hi continuarà. Com un matrimoni. La resta són punyetes.

Pep Amagat

I tu, quan estigues casat i no t'entengues amb la dona, l'obligaràs a estar amb tu, coste el que coste i caiga qui caiga? Si cal, maltractant-la, no? Això és el que penses tu? Xe, amic blaver!

L'amic blaver

Home, no és el mateix. No la maltractaré gens. Em separaré o em divorciaré.

Pep Amagat

I doncs? Fes-te compte que és el mateix. La resta són punyetes.

L'amic blaver

Doncs, que vagen jugant que ara ja n'hi ha alguns a la presó, perquè qui juga amb canyes es pot tallar. I els poden caure un bon muntó d'anys.

En Bosch

Xe, que tu ja ho saps?

L'amic blaver

(es grata el coll)

És clar que no ho sé però es veu vindre. Ja veureu com sí que els cauran de deu anys en amunt.

Pep Amagat

(es posa les mans al cap)

Redéu, de debò sembla que vols que els condemnen! Em pense que no has après que ser del PP o similars no és bo per a la teua salut. Que poc demòcrata que ets! I per desgràcia no ets l'únic que pensa així.

En Bosch

El meu germà sempre diu que els membres del govern d'aquells dies, i que ara són a la presó o a l'exili, no van fer res. Va ser la gent que va vigilar els col·legis electorals i qui va posar les urnes. On les tenien? En llocs impensables, des de baix del llit fins a amagades al maleter dels cotxes o baix d'un pallier.

Pep Amagat

I vosaltres creieu que el judici és imparcial? Jo crec que no. Amb un tribunal imparcial ja estarien en llibertat.

L'amic blaver

Mira, tu, aquest! Nyas, quina pregunta. És clar que és imparcial. Que no es veu en la televisió de manera clara?

En Bosch

El meu germà diu que, en el judici del procés, a les preguntes del fiscal, alguns testimonis ho saben tot i amb tota mena de detalls. En canvi, a les preguntes dels advocats defensors massa sovint contesten: "No lo sé / No lo recuerdo". O coses similars.

Pep Amagat

(ho aprova amb el cap)

Veus, tu veus el que diu el germà d'en Bosch?. Amic blaver, tornant al que deies, són dos estats diferents. Abans de treure eixes conclusions que treus tu, s'ha de pensar i analitzar per què passa això. La decisió que ells han pres no és ni molt menys casual ni que haja eixit de la nit al dia. Algú, ben amagat a l'ombra, alimenta i dóna força per prendre eixes decisions.

L'amic blaver

L'executor de tot és Puigdemont. I mira com el malparit ha arreat cap a Bèlgica. I no treu el cap de Brussel·les.

En Bosch

No hi estic d'acord, amic Blaver. Els botxins vertaders són altres que mai no se sabrà. El meu germà va estar treballant en un diari en companyia de Puigdemont i diu que és un tipus afable i la mar de normal.

Pep Amagat

Sembla mentida, que sigues tan cabut i cap de suro. Això fa que el teu anticatalanisme et perda.

En Bosch

El meu germà em va dir que, quan abans del dia 1 d'octubre del 2017 Puigdemont es va reunir amb Rajoy, a l'eixida d'eixa reunió, algú pròxim al PP va dir: "Puigdemont no es Mas. No lo podréis comprar. O dialogamos con él o esto se nos va a ir de las manos". Puigdemont no era un simple corderet. A ell que no li anaren amb martingales.

A hores d'ara, segons el meu germà, Puigdemont fa més mal que un porc solt i sembla que no. És un element que destorba a Espanya i a Europa, ja que ve a ser com una pedriua dins d'una sabata. Si el Brexit és un cudol per a la Unió Europea, Puigdemont és una pedriua que va fent la murga.

L'amic blaver

Digues el que vulgues, però el procés ha fet mal a la societat catalana i també ha fet mal a l'economia, ja que empreses importants se n'han anat de Catalunya, com ara, entre d'altres, el Banc Sabadell, instal·lat a Alacant, i La Caixa, a València.

Pep Amagat

La Caixa no s'ha traslladat a València, només té la seu social. Ah, i per si no ho sabies, n'hi ha una altra nova que se n'ha anat de Catalunya.

L'amic blaver

Ah, sí? I quina és eixa?

Pep Amagat

(amb les mans obertes)

El Partit Popular.

Pau i bé

Joan Guerola

Fa més qui vol que qui pot (65)

Qüestió de gustos en 'La Forastera'

Contes d'en Bosch, per Joan Guerola

11 maig 2019 06:00h

En Bosch

Trobe que la sèrie *La Forastera* és entretinguda i l'espere amb ganes cada setmana. Per descomptat, potser no és excel·lent, tot i això no em desagrada gens ni mica. M'ho passe bé. És divertida a estones, té un paisatge molt bonic i l'actriu que fa de la forastera és molt guapa i atractiva.

Em vaig discutir amb el meu germà perquè ell diu que tracta per damunt una mica de tot, sense aprofundir massa en temes seriosos.

L'amic blaver

I què pot saber ell si només deu haver estat ací deu dies mal contats per vacances. On viu ell no pot veure À Punt.

En Bosch

Xe, qui ho ha dit això! Com que no si té una aplicació d'À Punt Media que li permet veure-la per Internet a sa casa, comprens? També diu que li sembla que els guionistes han de recórrer a tòpics massa gastats. Si no treuen algun argument que estiga relacionat amb els catalans, ja no saben parlar de res, collons. I sobretot, diu ell, que el tòpic que els catalans ens volen furtaçar açò o allò es fa pesat i avorrit, també cansen els temes de la LGTB, així com que si la junta de la cooperativa passa hores i hores discutint sense poder-se aclarir. Ell diu que sempre és el mateix.

En canvi, jo li dic que a mi m'agrada que hagen retratat tan bé la nostra incapacitat d'entendre'ns. I els paisatges, li vaig dir, més bonics no poden ser. En canvi, ell estava molt empenyat. Qüestió de gustos, no?

Pep Amagat

Ja veuràs tu, si són poc originals, xe! Té raó el teu germà. Sí que estem aviats sempre amb el mateix. Ara que si ens volen robar la Serracola... Quin poc trellat que té la cosa. Per què no parlen, encara que siga pesat també, de tantes i tantes coses de què ha abusat el PP en lloc del referèndum i el procés català. Ja veus tu fer dir als personatges que la paraula referèndum no existeix i que només és una paraula catalana. Que en comptes d'eixa paraula podrien dir-li votació popular. Redéu, que parlen dels turistes de la Meseta espanyola que formen un turisme matusser i barat, per dir alguna cosa. O que parlen de la taronja i dels caquis que es queden en els bancals sense vendre's.

L'amic blaver

Sí, home, si ja ho fan. No veus que treuen un corrupte del PP que havia estat batlle del poble. I curiosament el substitueix la seua mateixa filla, que és més progressista.

Pep Amagat

Ja, sí, és veritat. Però ix només per damunt. Vinga, va, no em prengues per balòstia, si us plau!

En Bosch

(amb les mans obertes)

També m'agrada la denúncia que es fa mitjançant les vistes del poble on hi ha parets que deuen tindre més anys que Matusalem. Parets de pedra al cara-sol fetes fa la tira d'anys. Parets amb algunes pedres ennegrides pel sol i la pluja, vés a saber quantes sargantanes i alguns sarvatxos que es deuen haver amagat pels forats. L'lauradors que només tenen el justet per anar vivint. L'abandonament i l'oblit a què els tenen sotmesos els governs, Déu meu, quina poca vergonya! En acabant, els governs volen fer plans per evitar el despoblament, ja que la gent jove, com que no té oportunitats laborals, se'n va a viure a altres llocs i no hi ha renovació generacional per seguir ocupant-se dels bancals que queden erms. Carrers amb cases tancades i amb el cartell 'en venda'. Potser caurà en mans d'algun matrimoni anglès jubilat. Però, això sí, els homes jugant al xamelo amb tota la tranquil·litat del món, sense posar-se pedres al fetge: "Aneu a fer la mà, a mi que em deixen tranquil!", retratant el meninfotisme valencià.

Fa riure això que ara els catalans, que tenen molta sarpa, els volen furta la fórmula de la Cola com va passar als d'Aielo de Malferit amb els Americans de la Coca Cola. Mon pare li deia "Sarsa" a eixa beguda.

L'amic blaver

Jo deia que al damunt, a l'alcalde corrupte del PP, el substitueix la filla. Doncs, jo tinc una tia que encara la va dir més grossa: "Vaig apagar la tele o vaig canviar de canal perquè no saben inventar-se res més original que parlar d'alguna tortillera o d'algun maricó. Quina barra, senyor, posar en la televisió dos maricons besant-se. On hem arribat, haver d'aguantar eixes coses."

En Bosch

Fotre, ta tia! Està una miqueta fora d'òrbita.

Pep Amagat

Encara que no està en el guió, com m'agradaria que tragueren la corrupció dels governs del PP amb tot el mal que han fet: els diners gastats per a dividir el País Valencià i per a dividir-nos de Catalunya. I només per treure vots, mireu si arribaran a ser roïns. També l'empobriment i la destrucció de la llengua. Redéu, quina gentola! Ah, no oblideu la jerarquia eclesiàstica tan rànica que hi ha ací. I els abusos de menors, fins i tot per membres de la mateixa església.

L'amic blaver

El que deixa clar és que en qüestió de diners no t'has de deixar fiar dels catalans, que són molt hàbils; això veig jo que intenta dir-nos.

Pep Amagat

(fora d'ell mateix)

Escolta, xicon, no retrata com els valencians veuen els catalans, més aïnes retrata els resultats dels diners invertits pel PP i Unió Valenciana per crear blavers. Jo sóc valencià i estime els germans catalans, la resta no és més que un fer la mà i crear un flagrant delictes

d'odi, m'has entès? Hauria de ser denunciat als tribunals, això és el que s'hauria de fer, me cago en dena!

En Bosch

Jo espere amb molta il·lusió el capítol de diumenge a la nit. Vull saber com acaba en cas que no hi haja més capítols. Què passarà amb la forastera, què passarà amb la fórmula, –no la fórmula 1, sinó la de la cola–? Es presentarà l'alcaldeessa a les eleccions?

Vosaltres dos podeu dir el que vulgueu però jo vull saber què acabarà fent Lola definitivament respecte a la fórmula de la cola i si acaba vivint al poble, on potser no s'està tan malament. I Josep que farà en tot perquè ho té tot embastat –la fórmula de la cola, la filla que vol estudiar, la vida emocional, la casa– i és qui no apanya una gotera, apanya la casa sencera.

Pau i bé

Joan Guerola

Fa més qui vol que qui pot (66)

Meditar el vot

Contes d'en Bosch, per Joan Guerola

18 maig 2019 06:00h

Pep i en Bosch prenen uns cafès en la terrassa d'un bar després de dinar. Al costat de la tassetta de cafè tenen els mòbils.

Pep Amagat

“Em vaig enganyar quan vaig votar”. Què pocs reconeixen que quan voten, no han pensat prou el vot. Em sembla que hi ha massa gent que es pren poc seriosament l'acte d'anar a votar.

D'altra banda, no accepte que vinguen a dir-me que tots els polítics són iguals. I que per a què anar a votar si tots són iguals.

En Bosch

(amb el tors una miqueta inclinat endavant)

Pep, crec, no sé per què, que tens part de raó. No ens prenem el vot amb responsabilitat. Depèn de nosaltres a qui votem i ens juguem moltes coses.

Dels que van a desgana i sobretot dels que no voten, ja ni en parle. Només diré que és una falta de respecte greu. Això podria passar en el cas de les eleccions europees. Cal votar per responsabilitat. En acabant, que no vinga eixe tipus de gent que ve parlant i parlant; segur que bona cosa es queixaran de l'augment de l'extrema dreta, per exemple. Que no vagen dient: “Al remat, els de la Unió Europea acaben comprant la taronja a altres llocs”. O coses similars.

Pep Amagat

(el cap una miqueta inclinat a l'esquerra)

Molt ben dit, Bosch, no juguem amb canyetes que ens podem tallar. La veritat és que l'únic que va reconèixer que s'havia equivocat votant un partit determinat va ser l'Amic blaver. És l'únic que conec.

En Bosch

Per a ell fou reconfortant treure's eixe pes de damunt, ja que el sol fet de reconèixer-ho va tindre una força emocional que li va fer prendre consciència d'un fet greu. La veritat és que les campanyes electorals, em sembla a mi, tampoc no arriben ni engresquen la gent perquè estan plenes de missatges en forma de tòpics. Si el PP, per als l'ajuntaments, porta un eslògan com ara Sentit Comú, això a qui l'atreu quan deu haver-hi gent que pot pensar: “Si en tinguéreu, ja hauríeu d'haver clausurat el partit, lladres!” Hi ha un altre partit que té l'eslògan 'Sempre endavant'. Home, no voldreu anar enrere?

Pep Amagat

Són missatges massa repetits. M'agradaria sentir i participar amb ganes en discussions en bars o enmig dels carrers dels pobles sobre fets polítics trencadors i xifres d'euros que provoquen interès; fer una crítica ferotge als tòpics, a l'immobilisme polític. Calen coses que siguin més anormals perquè se n'isquen de mare i rebenten l'avorriment.

Tensar el debat polític de manera pública entre la gent, algunes coses així com el que ha significat el procés català a l'estat espanyol. D'això sí que en parlava quasi tothom. Els polítics haurien d'haver donat pas al diàleg i a la negociació. Qui diu el procés, pot parlar del finançament valencià, de la problemàtica de les taronges o del corredor mediterrani. És clar que se'n parla, però molt per damunt. Preferiria que ho feren amb més ràbia, de manera diferent, ja que estic fins als collons dels polítics de sempre.

En Bosch

Sempre diuen el mateix els del PP i Ciutadans parlant de Pedro Sánchez amb els seus aliats que són independentistes, separatistes i colpistes. I atacant Catalunya. No hi ixen en tot el temps però no aporten res de nou: Espanya de veres. També que la justícia actua sobre els que han realitzat un fet delictiu. Home, això ja ho sabíem, vaja campanya que fan!

Pep Amagat

(l'escolta amb el puny tancat sobre el qual recolza la barbeta)

Si fa o no, com sempre, res sorprèn; si més no, a mi. Un rotund *déjà-vu*.

El que sí que ha canviat és la quantitat enorme de gent que ha votat per correu. Hi va haver moltes cues en les anteriors eleccions. Segons sembla, també n'hi haurà en les d'ajuntaments i d'Europa del dia 26 de maig. El nostre Amic Blaver ja ha votat per correu perquè està de viatge. Em va explicar que hi ha més de 30 paperetes de formacions que es presenten a Europa amb unes llistes de gent molt llargues. Ah, i algunes formacions amb noms curiosos. Ell diu que, per bé que tenia una miqueta decidit el seu vot, li va costar dos dies prendre la decisió final. Un amic seu que és anglès li va dir que es presenten massa partits i formacions.

En Bosch

Els candidats dels partits posen l'esforç a dir que els seus oponents no ho poden fer pitjor. En cap moment no han posat sobre la taula les seues proposicions ni ens han demostrat que ells ho podrien fer millor. Una tàctica de contenció en què la millor defensa és un atac al contrari. He escoltat resums dels debats i la veritat és que no mereixen ser seguits, ja que són a muntó avorrits i depriments, només parlant malament dels altres. Millor llegir una estona o anar al cine.

Pep Amagat

(s'encén un cigarret)

Torne a dir el mateix, cal que es produísca una sacsejada de la societat com el que ha provocat el procés català. I els espanyols, castellans i d'altres, que són durs de mollera, s'han negat a raonar. Si feu una miradeta al Brexit, que també ha representat una bona sacsejada a Europa, fixeu-vos que sí que s'han assegut a parlar.

Pau i bé

Joan Guerola

Fa més qui vol que qui pot (67)

Batlles avorrits

Contes d'en Bosch, per Joan Guerola

25 maig 2019 06:00h

Dins d'un vagó del metro que va de Bétera a València, quatre joves, que com enfavats, miren els mòbils. Un parell de xiques jovenetes comparteixen auriculars, un altaveu d'una punta va a l'orella de cadascuna de manera que escolten música del mateix mòbil. Al costat d'en Bosch seu un home major que li fa senyals amb el cap alhora que alça les celles cap a dalt tot assenyalant les xiques que comparteixen la música del mòbil. També dibuixa una rialleta sorneguera. De sobte, sense més ni menys, es dirigeix a en Bosch, a qui no deu haver vist mai abans, i li diu:

Home major

A ver si el domingo sacamos al alcalde que tenemos.

En Bosch

(Queda estranyat per la valentia amb què s'adreça a ell, que segur que no ha vist en tota vida)

D'on? Vull dir, de quina població? Cada tants minuts passen per una diferent.

Home major

De la ciudad. ¿De dónde tiene que ser?

En Bosch

Ah! Bo, no ho acabava d'entendre.

Home major

Sí, hombre, el alcalde ese.

En Bosch

Bé, veig que no li agrada.

Home major *(entre rialletes provocadores i sarcàstiques)*

¡Vaya tiparraco! Es serio y muy aburrido.

En Bosch *(fa un gest de mirar cap a baix. Després li diu)*

Que per a ser bon polític s'ha de ser divertit?

Home major

¡Pues claro!

En Bosch

(Amb braços creuats a l'alçada del pit)

Vostè deu ser andalús, veritat?

Home major

(Una miqueta sorprès per la pregunta)

Sí, nacido allí pero me vine a los dos años con mi familia y tengo 82. Por tanto, soy valenciano.

En eixos moments, s'anuncia la pròxima parada i instants més tard baixen les xiques jovenetes que estaven unides pel mòbil del qual escoltaven música.

Home major

(Altra volta mentre les mira amb el mòbil a la mà i auriculars a les orelles)

¿Qué le parece a cada momento con ese chisme? Al final se enredaran y caerán en los cables.

En Bosch

(Ha tingut uns segons per pensar-se bé la resposta i quan es calmen els sorolls de les portes li etziba)

Doncs, vaja-se'n vostè a Andalusia, on els polítics potser són més divertits.

Home major

(Para de fer rialletes i comentar sobre les jovenetes)

Todos los políticos son iguales.

En Bosch

No. Em sap greu però no tots són iguals. N'hi ha de millors i de pitjors.

(L'home major fa rialletes i frega els dits índex i polze referint-se a diners. També ensenya una de les butxaques dels pantalons, mostrant que està buida)

En Bosch *(altra vegada i emprenyat)*

Si hom diu que tots són iguals, segur que són de dretes. Això ho diuen per amagar la corrupció. Vull que sàpiga no tots són iguals.

Home major

Sí, hombre sí. Todos los políticos son iguales y solo buscan (torna a fregar els dits índex i polze referint-se a diners) llenarse el bolsillo.

(En Bosch s'alça del seient perquè acaben d'anunciar la seua parada. Es torna a adreçar a ell)

En Bosch

Ja ha pensat bé el vot?

Home major

Claro que sí. Mire si lo tengo pensado que no me hacía falta la campaña electoral ni aguantarlos en la televisión ni que empapelén ciudades. No iré a votar. Lo tengo bien decidido. Y en Europa, aún menos.

Los políticos son como los banqueros. Hagan lo que hagan siempre cobran comisión. O como los curas, que lo mismo da si hacen bodas como entierros, ellos siempre cobran.

En Bosch

Ah, i si porta la vida sencera ací, ja va sent hora que parle valencià.

Home major

No, si yo lo entiendo.

En Bosch

Doncs, ara, a parlar-lo. Veurà com potser entén millor els polítics que considera avorrits. Jo, de vostè, meditaria a qui vota. Vaig a baixar. Vinga, adéu.

(Es diu per a si mateix en veu alta)

Em treu de polleguera aquesta classe de gent que van de sobrats i que pareixen estar de tornada de tot.

Pau i bé

Joan Guerola

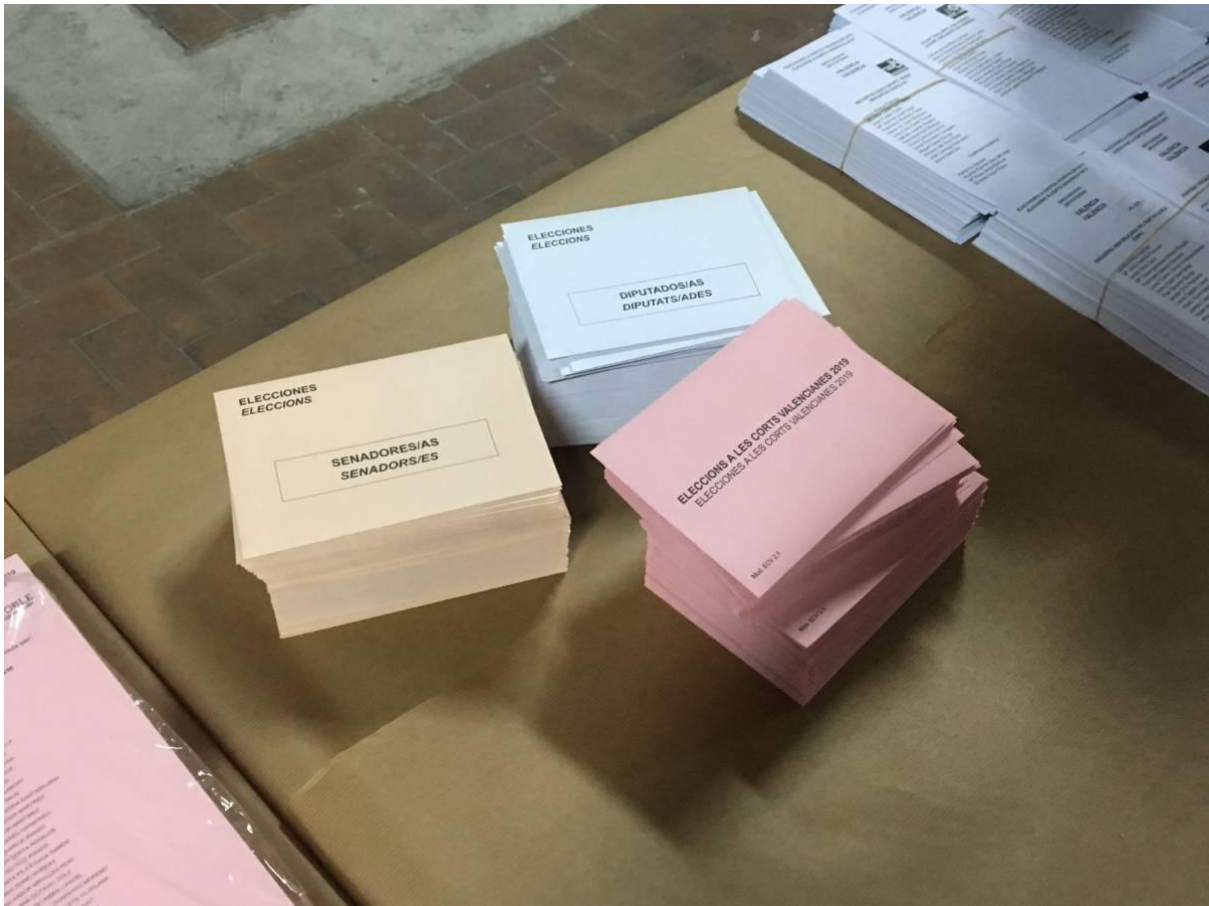
Fa més qui vol que qui pot (68)

Votar és un avorriment?

Contes d'en Bosch, per Joan Guerola

1 juny 2019 06:00h

En Bosch

Les dues campanyes d'eleccions d'enguany, amb les nombroses despeses, han estat, més o menys com sempre, com una baralla de gossos. Per a mi els resultats són una mica capritxosos i sembla que també vagen a modes. Sorprenen malgrat les estadístiques de la premsa, i sorprenen a causa de l'entorn enverinat en què ens movem.

L'amic blaver (*mirant-lo als ulls i amb cara d'interès*)

Potser sí, Bosch, però voldria que t'explicares millor i no tan enigmàtic, d'acord?

En Bosch

I tant, home! Amb molt de gust, xe. Fins fa poc era el PP qui sempre guanyava, i mira ara com està. De fet, quina diferència hi ha entre un govern d'esquerreres tipus PSOE i un govern tipus PP? M'agradaria que m'ho explicaren. Jo quasi no en veig gens, de diferències.

Pel que fa a les municipals, hi ha votants que diuen: "Si jo manara, s'acabarien els problemes. Si jo fora batlle i feren el que jo dic, segur que en quatre dies, arreglats els problemes de trànsit i de contaminació... Com que no fan el que jo dic, no aniré a votar, i ja està. Massa paciència té la gent d'anar a votar. Arriba un moment que votar sí que és un fer la mà. Ah, i molt avorrit".

L'amic blaver

Açò que li passa al PP és a causa de l'aparició de nous partits. És ben senzill. Tot el món ho sap. I abstenir-se no és el millor, ja que et crea un sentiment de culpabilitat i facilites el pas als que ens han fotut una colla d'anys. Els partits tipus PP tenen una clientela fidel que, si ha perdut, és perquè els han eixit competidors i perquè altres partits com PSOE han mogut els seguidors a la fi d'evitar pitjors conseqüències.

En Bosch

Veritat és! Tot i això en treu molt pocs i a eixe Casado no li està resultant bé la seua tàctica agressiva i provocadora per a destruir i ofendre els rivals. I això que volien aplicar un vot de càstig als socialistes per haver fet una moció de censura i haver fet fora el govern de Rajoy gràcies als independentistes.

Pep Amagat (*Emmarca la cara amb el puny tancat o el palmell obert en disposició d'escoltar*)

El PP no ha tingut prou Sentit Comú. Un partit que hauria d'haver-hi acabat ja a causa de tanta corrupció. Ara també s'ha afonat gràcies a gent com l'Amic Blaver que ja no el voten. Tu vas fer un punt d'inflexió. Cada votant sembla tenir un món diferent d'un altre votant. Cadascú reacciona d'una manera diferent d'un altre. Conec un individu que jo pensava que votava VOX, el tio és d'extrema dreta, segur, i ara va i va votar a Sánchez del PSOE. Diu que ha estat el més dialogant. A veure qui ho entén tot això!

Per cert, després del teu viatge, Amic Blaver, pel Regne Unit, ja tenim a Mrs. May dimitida.

L'amic blaver

En les votacions Europees els laboristes s'han fotut una bona morrada i la desfeta ha estat per als conservadors. El gran triomfador ha estat Nigel Farage i el seu partit d'extrema dreta. I a França també ha guanyat l'extrema dreta de Le Pen.

Pep Amagat

De totes maneres, la pujada de l'extrema dreta no ha estat tan gran com es pronosticava. En canvi, sí que han pujat els verds a Europa. Mira, mira com Puigdemont ha arrasat. No sols ell serà diputat sinó que n'ha eixit tres, ell i dos més. Jo el vaig votar ahir.

L'amic blaver (*Es frega els ulls amb força en direcció al tabic nasal*)

Que dius ara! De debò que l'has votat? Va, home, va. És un fugat de la justícia.

Pep Amagat

Però ha eixit diputat europeu. Ha rebut molts vots tant de Catalunya com d'Espanya. Fins i tot de Ceuta li n'han arribat. Ara l'informe de l'ONU vol que el govern espanyol amnistie els exiliats i reclama la posada en llibertat "sense dilació" dels presos polítics. De no fer-ho serà condemnat com un "estat corrupte".

L'amic blaver (*ignorant el que li diu Pep*)

Hui mateix el Parlament Europeu acaba de rebutjar l'accés dels independentistes catalans. Per molts vots que haja tret no li permetran ser diputat europeu. Ja ho veureu que tinc tota la raó.

Pep Amagat

Una cosa certa és que just acabar les eleccions, a excepció del xicon de Podemos que acceptava que havien fet una gran davallada, tots semblaven contents dels resultats, tots volien marcar línies als guanyadors. Però si havien perdut, recollons! Jo qüestionei a aquests candidats, que tenen el privilegi d'arribar a ser diputats i senadors, es pregunten com percebrà la gent el que fan i diuen públicament. Suppose que ells estan al servei públic i no al dels seus interessos privats.

Pau i bé

Joan Guerola

Fa més qui vol que qui pot (69)

Jo que sé si hi haurà govern!

Contes d'en Bosch, per Joan Guerola

10 agost 2019 06:00h

Pep Amagat (*seu amb les mans agarrant-se el cap per darrere*)

Xe, heu vist, nosaltres ja no som d'Espanya. Ja era hora! Si un candidat a president del govern no t'esmenta ni una sola volta en el seu discurs, és perquè no li interessen gens. Si t'ignora, és perquè probablement tant se li'n donen els teus problemes. Fa el sord davant les dificultats que travessa el camp valencià, més grosses cada dia. Tant se li'n fot el finançament del nostre país, cosa que és evident, com tant se li'n foten les infraestructures de comunicació i el despoblament interior, la qual cosa vol dir que ens envia a fer la mà. En una paraula, que va aïxant mosques i mirant cap a una altra banda. Se li atabaca tot allò que fa referència a nosaltres i no hi ha possibilitat que canvie: així, doncs, el millor és fotre al camp d'Espanya.

En Bosch (*Amb les mans a les galtes*)

Sí, sí que és veritat. Ausades que aquest candidat ha fet un discurs ben descoratjador. Molt poc engrescador, de veritat, per al nostre país.

L'amic blaver

Encara que només és un únic vot el de Compromís, la veritat esperava més sensibilitat cap al país. On estan els diputats valencians del PP i del PSOE que ens han de defensar? Veieu com no només el PP no ens ajuda sinó que el PSOE tampoc. Vaja desficaci si només ens ha de defensar un diputat!

En Bosch

Això està clar. No hi ha cap diferència entre uns i altres. La línia entre els dos és molt fineta. De fet, se'ls pot anomenar PPSOE. Ja anem aviats si ens ha de defensar González Pons en el parlament europeu. Sabeu que em va dir un llaurador fa poc? L'home venia a dir que li semblava bé que els feren seguir unes normes de tot allò que es pot tirar als arbres amb els turbos, però que si ho estan complint, en acabant, que els compren la fruita. En canvi, la UE compra la fruita a altres països que tiren el que volen als arbres en llocs com ara Marroc, Sud-àfrica o Austràlia. Redéu, i ara ens amenaça el Mercosur i més avant amb la mare que els va parir a tots ells.

En acabant, els quatre o cinc llauradors que queden en actiu en el poble cada volta ho tenen més difícil. Mentrestant, els estornells picotegen els “ciruelos”. Amb eixe solarro que ens dona una calorosa de por dia rere dia no tarden a caure a terra. Els conills i els senglars se'ls acaben de menjar. Això se'n diu compartir, no com els humans. Com tu deies, Pep, el problema del camp valencià es va engrandint any rere any.

Pep Amagat (*amb un to de veu alt*)

Pinta molt magre pels valencians. Xe, redéu, us ho heu dit una i mil voltes. Junt amb els espanyols no tenim futur de cap classe, tot i l'espanyolisme ranci que tenen alguns valencians. No s'ha d'armar cap cartapell per buscar la independència, una cosa que hauria de ser considerada com la mar de normal. Però que no veieu que totes les ajudes de la Unió Europea se'n van a parar a altres parts de l'Estat. Això està comprovat. Només ens queda buscar la independència.

L'amic blaver (*riu. En acabant es frega l'ull*)

Independència? Tu estàs tocat, Pep. I en quatre dies a la presó. Ben mirat, va, xe, no ha guanyat el PSOE, doncs que forme govern i prou. Ah, i mireu, mireu com a Iglesias, més que la cueta se li veu el “plumero” perquè només vol un ministeri per assegurar-se una butaca. L'excusa de les polítiques socials ja es veuran si arriben.

Això de la formació del govern espanyol sembla la sèrie dels Picapedra, en mans de Pere i Pau. Un a l'altre es feien retrets i responsabilitzaven mútuament de la investidura fallida. Els socialistes acusaven Iglesias i els de Podemos de només pensar en les cadires.

Pep Amagat

Negociar i pactar, això és la política de veres. El que realment li ha passat a Sánchez és que s'ha cagat en els calçotets. No és que Sánchez pressione Iglesias. No serà més aïnes a l'inrevés? És Iglesias qui té ben collat el candidat a president de govern. El candidat té por de ser eclipsat per ell. Els de Podemos ho estan fent prou bé. Res de donar-li el suport sense més ni més. I si anem a les eleccions, vol dir que s'ha madurat, que els de Podemos han sabut collar el candidat. Sí, donem suport, però exigim. I l'oposició sempre espantant i espantant els socialistes que anaren amb compte amb el que feien de pactar amb independentistes, separatistes i terroristes.

Si hi ha noves eleccions a la tardor, potser és perquè els polítics ho han fet mal però potser és perquè el poble no ha sabut votar.

I el poble valencià, com no faça alguna cosa més intel·ligent del que s'ha fet fins ara, anirem molt malament.

En Bosch

Els de la dreta són un tall de fantasmes mentiders. Això dels acords que fan en algunes comunitats és un fer la mà. Ja veurem si els tirs els ixen per la culata.

Pep Amagat

Els que està clar és que hi ha un endretament dels partits polítics. Cs i PP no ocupen cap espai de centre, més bé de la dreta i l'extrema dreta mentre que el PSOE passaria a ser centre i res de socialisme. I mentrestant hi ha una sèrie de presos polítics. Només Podemos reconeix que hi ha presos polítics i el dret a l'autodeterminació. I que s'ha de resoldre el tema d'aquesta gent, ja que alguns són diputats, senadors i diputats europeus.

L'amic blaver (*mirant cap a baix*)

La premsa ens han endongat una bona pallissa sobre la formació de govern. I és que la cosa està més embolicada que aclarir el guanyador de la primitiva a Galícia.

Pau i bé

Joan Guerola

Fa més qui vol que qui pot (70)

La riquesa i els jocs

Contes d'en Bosch, per Joan Guerola

17 agost 2019 06:00h

En Bosch

Vosaltres creieu en les frases fetes? Sabeu quantes frases fetes dieu al dia?

L'amic blaver

Jo sí que hi crec però no en dic moltes. Hi crec perquè són la deducció a la qual han arribat saberuts i experts. Encara que, ben mirat, em sembla que moltes d'elles vénen de la saviesa popular. Jo les sé però en castellà. En canvi, en valencià en sé molt poques. La primera volta que vaig sentir "pixar fora de test" no vaig saber què volia dir.

Pep Amagat (*Amb els palmells de la mà oberts*)

No m'hi fareu combregar en això de creure en les frases fetes. No cal dir-les sovint. També us diré, com diu ell, que en faig servir poques, tampoc no en conec gaire.

L'amic blaver (*junta les puntes dels dits*)

Hi ha persones, sobretot als pobles, que per a defensar els seus punts de vista recorren de frases fetes per a defensar els seus arguments. Jo gosaria dir que tenen molt de saber popular, com he dit anteriorment.

Pep Amagat

T'ho diré ras i curt que a primer cop d'ull no hi crec encara que no m'ho he preguntat quasi mai. La veritat és que potser hi ha alguna que me la crec però en línies generals, no. Hi ha gent que diu que la riquesa no fa la felicitat, en canvi jo crec que sí que la fa. Treu ansietat i mals de cap.

Un altre aspecte que parlem és que la majoria de la gent diu les frases fetes en castellà. Tothom diu *a cada uno lo suyo* o l'equival traducció *a cadascú lo seu*, en comptes de dir *tants caps tants barrets*.

L'amic blaver

Parlant de riqueses, sabeu el cas del "lotero" d'una administració que es va trobar la butlleta de la primitiva premiada amb 4,7 milions d'euros sobre el taulell. L'administrador va portar el número a la justícia. Llavors van eixir unes persones dient que el número era seu però no ho podien demostrar. A hores d'ara encara no se sap qui és el guanyador.

Guanyar un premi gros de la primitiva, de la loteria o de qualsevol classe de joc no sempre porta bones conseqüències.

Pep Amagat (*dret i amb les cames una miqueta obertes*)

Xe, jo ho tinc clar. Jo de l'home de l'administració hauria guardat la butlleta un temps i si no eixia ningú, llavors hauria cobrat el premi. I s'ha acabat. Vés per on ningú l'ha reclamat, doncs, ja està tot dit. Ara, no hi ha Déu que els ajude a aclarir comptes per saber el guanyador. De l'altra manera, si hagués cobrat eixe home, cap problema. I a viure com un ric. I els rics duren més que un cul de morter.

L'amic blaver

Escolta, Pep, t'ho cregues o no, tenir massa diners podria arrossegar-te a un món ple d'infelicitat.

Pep Amagat

Vosaltres que sabeu, collons! Això d'arrossegar a una persona a un món ple d'infelicitat pot passar-li a algú tant si té molts diners com si no en té. En aquest últim cas, encara pot passar-te abans.

En Bosch

Això que diu l'amic blaver és veritat. No sempre la riquesa és ben considerada i quan és repartida crea divisions entre els hereus. Contaré un cas que sentia en el poble.

Un home vidu que treballava en el celler d'un mas es va casar amb una neboda. Va tindre set fills entre els que va tindre amb ella i els seus de l'anterior matrimoni. Ella va casar tots els fills, dels quals només un el va casar a gust. Un bon dia es va presentar a la fusteria del poble.

— Xico, tu em compraries unes monedes d'argent d'Alfons XIII?

El fuster les va observar sense expressió i li va contestar:

— Jo et puc pagar tants diners. Ara, pregunta pel poble si algú te'n pot pagar més. No vull crear-te cap problema.

— D'acord. Gràcies.

La dona va tornar a la fusteria a primera hora d'un matí. Durant una estoneta va observar les monedes d'argent que tenia en una mà, va mirar per damunt del muscle.

— Vinga, endavant, te les venc. Ací tens.

El fuster li les va pagar i ella se'n va anar.

Tot va quedar oblidat fins que anys més tard es va presentar a la fusteria el fill més fornit i cepat que li va dir:

— Sols vull saber si ma mare et va vendre unes monedes d'argent.

— Sí, així va ser. Jo li les vaig comprar. Li vaig dir quant li pagaria i ella va acceptar.

— Molt bé. Si tu les tens perquè ella te les va vendre no hi ha cap problema. Hem d'aturar els peus al germà que és el preferit de ma mare i que al pas que va, si no fem alguna cosa, prompte ens arruinara tots amb putes i jocs.

— Vaja, sí que em sap greu, xe!

— El més segur és que ella, la mare, li donara els diners de la venda de les monedes al meu germà, el preferit. Hem de fer el possible perquè eixa qüestió s'acabe ja! — va dir el fill amb ràbia i amb fastig.

L'amic blaver

I li van aturar els peus al fill preferit?

Pep Amagat (traient pit)

És bo de veure que no se sap si van aconseguir fer-lo passar per la pedra. Algun dia ho sabrem, o no. Pel que fa al fill preferit, tot això que ja ha tingut.

En Bosch

Això també és una bona frase feta.

Pau i bé

Joan Guerola

Fa més qui vol que qui pot (71)

**I si són majors d'edat, què poden fer
ells?**

Contes d'en Bosch, per Joan Guerola
24 agost 2019 06:00h

Foto: Needpix

S'acaben les festes i les falzies ja no hi són. Tampoc no hi ha el solarro ni la calorasa de fa uns dies, però hui, primer dia després de festes, la calor continua a causa del ponent. Els carrers estan solitaris i calents, semblen els carrers del poble de Comala, que està sobre les brases de la terra. Comala, a Mèxic, on fa dies que no plou com ací també fa dies que no plou, de segur que no tants com a eixe poble. A la vesprada s'ha girat llebeig, vent de la serra. És fort i sec de manera que sembla que estiguem en la "boca de l'infern". El llebeig fa córrer pel carrer les fulles seques de les moreres. S'arremolinen al costat dels rastells. Se sent el soroll de les fulles i de les banderetes de colors que pengen dels fils enganxats en les façanes. Es veu ningú pel carrer fins que en algun moment s'atura el vent, llavors la gent ix i seu als cantons a buscar una alenada d'airusset de mar.

Ramon, Llaurador

Entre el sol, el ponent i el llebeig, la terra s'està convertint en un cigró torrat. Ben mirat, millor que ho abrisca tot d'una volta. Al cap i a la fi, millor així que acabe amb tot, no val la pena veremar. Ben mirat, xe, pel preu que paguen el raïm enguany, millor deixar-ho perdre, més aïna perdem diners. Ganes tinc de jubilar-me i cobrar com els altres. Tu que ets més espavilat, què saps de jubilació? Vull menejar-me i furgar en la qüestió.

En Bosch

Recorda, Ramon, que per a la seguretat social no n'hi ha dos iguals.

Ramon, Llaurador (*assegut i amb el cos inclinat una miqueta cap avant*)

Però si fem les mateixes hores de feina, quan ens jubilem, hauríem de cobrar igual.

En Bosch

No pot ser perquè quan hom està en actiu en la nòmina té reflectida la retenció. Home, això és de lògica. Mira la nòmina de la teua filla o d'algú altre i fixa't en la retenció.

Ramon, Llaurador *(amb la cara que apunta al seu interlocutor)*

Que és això de nòmina? Ja m'agradaria tenir-ne. Això de cobrar a final de mes és una gràcia. Com que tinc bona rabassa, jo aguante a cobrar a final de les collites. I cobre quan tots, intermediaris i treballadors de la cooperativa, ho hagen fet també. En una paraula, que cobre les escorrialles del que queda: una misèria. Què vols que et diga?!

En Bosch

Doncs sí que és injust. A més, teniu molts riscos, que heu de descomptar els guanos, el gasoil, la contribució i totes les altres coses.

Ramon, Llaurador *(assenteix amb el cap)*

Nosaltres els llauradors estem en un escaló que si rellisques, la pagues. Ara que ja ens falta poc per a la jubilació hem de procurar no espatllar-nos. Si tenim algun incident i ens declaren incapacitats parcials per treballar, cobrarem poc. Millor aguantar com siga fins als seixanta-cinc.

En Bosch

I què faràs en jubilar-te?

Ramon, Llaurador *(amb la cara que aguanta amb la mà tancada)*

Que què faré? Caminar. Jugar al xamelo i a les botxes i xerrar amb els altres provant qui crida més.

En Bosch *(amb les mans creuades darrere l'esquena)*

Compte, això ho faràs en el cas que tingues un auditori predisposat a escoltar-te. Compte, i segur que també us inventeu coses i les feu més grosses del que són.

Ramon, Llaurador *(assenteix amb el cap altra vegada)*

Cridem a la gana fins a fer una escama de por i tots estem disposats a escoltar-nos uns a altres, entre crits, és clar. Bé, o això sembla. Una altra cosa és si de veritat compartim i fem nostres les opinions dels altres o simplement sentint bufar l'aire. Segons la dita: "Res és veritat ni res és mentida, que tot és del color del cristall amb què es mira".

Ah, i sobretot el que per damunt de tot faré, és enviar els bancals a fer la mà. Els bancals els deixaré erms. Llaurador, dius? No li desitge eixe mal a ningú. El que no entenc és per què cadascú cobra d'una manera, redéu?

En Bosch

Depèn dels anys cotitzats, home. Depèn dels anys cotitzats, de si una persona té algú a càrrec seu, varia segons cada cas. Has de pensar que per la seguretat social, ja t'ho he dit, que no n'hi ha dos iguals. Cadascú té el seu historial.

Ramon, Llaurador *(assenteix amb el cap per tercera volta)*

No ho sé, no ho sé. Em sembla que no hi ha qui s'aclarisca. Segur que són les bovades que fan els polítics *(assenyala amb el polze)*. Això és com l'ecologia de despatx, que l'única cosa que volen és que el llaurador s'esgarre en els esbarzers.

En Bosch

Sols li puc dir que la seguretat social, trànsit i hisenda són tres organismes que funcionen bé. Si tot anara així, veuries com el país aniria millor.

Ramon, Llaurador

Xe, Bosch, què dius?! Això d'hisenda és un embolic. Els que més tenen, menys paguen. Ara acabem festes i trobes eixos muntons d'envasos i botelles buides: barbaritats! El jovent menja, beu, ho fa i no creu, amb la llibertat que hi ha hui en dia que els deixa fer-ho quan volen. I els pares, què? Xe, no saben posar els collons sobre la taula i prohibir-los: tu no vas a una festa o als concerts!

En Bosch

I si són majors d'edat, què poden fer ells?

Ramon, Llaurador

Jo no puc veure com ixen de carregats amb bosses de plàstic amb alguna cosa de menjar però sobretot amb ampolles de Coca-Cola i sobretot alcohol. Ja sé que no es pot vendre alcohol a menors però diria que sí que n'hi ha alguns que en beuen massa. És igual, el compren els majors, però segur que de menors també en consumeixen. I apa, als concerts uns quants dies. Les festes del poble s'han acabat, però per als joves continua la festa.

I mentrestant, ell mamprendrà la mula mecànica demà. Un dia més per malguanyar-se la vida tot barallant-se amb els bancals. Tanmateix, mai digues que mai no hi tornaràs.

Pau i bé

Joan Guerola

Fa més qui vol que qui pot (72)

Ecologia o interessos?

Contes d'en Bosch, per Joan Guerola

31 agost 2019 06:00h

Els tres amics estan asseguts de costat uns respecte als altres dos encara que tenen prou visibilitat entre ells.

Pep Amagat *explicant-se amb les mans obertes*

Em sembla que l'ecologia és una mentida. Un enganyabovos més. Una enganyifa per treure diners. Ja se sap, que cada temporada toca una cosa, s'inventen quelcom perquè la gent es gaste els euros.

En Bosch

Ei, en tindríem massa, si no! Què s'ha de fer? Ara diuen que faran castells de foc artificials ecològics.

Pep Amagat, *amb cara de sorprès*

Veieu, veieu el que us dic, que collons té la cosa, xe! I com els diferenciarem dels altres castells de foc que no són ecològics? Potser no contaminen l'atmosfera de fum o potser no cauen espurnes de cendra al cap dels espectadors o no hauran d'empomar algun cartutx. Ai, senyor, com la farem brunyir! Vaja collonada.

L'amic blaver

Sí que és veritat. Ens volen fer combregar amb rodes de molí dient-nos que s'ha de menjar menys carn. Ho assenyalen organitzacions com ara Greenpeace i l'OMS. Diuen que hauríem d'anar cap a una agricultura més sostenible. El cert és que la producció de farratge i l'elaboració de pinsos per alimentar el bestiar suposa una part molt gran de la superfície conreada del planeta. Pam dalt pam baix, açò diu la premsa.

Pep Amagat

Tot això, amic blaver, és molt interessant. Però no oblidem que hem d'anar amb compte perquè d'ignorants, n'hi ha massa. Hi ha molta gent fàcilment manipulable.

En Bosch *parla en veu baixa*

Sóc partidari d'una agricultura ecològica i més sostenible. Ramon, un llaurador del poble, em va explicar que s'havien prohibit insecticides que es llençaven a les hortalisses i que fins fa poc en tiraven a eixes hortalisses i a la setmana ja s'estaven collint i menjant enciams, creïlles o el que fóra.

Pep Amagat, celles alçades i boca una miqueta oberta

Ui, hòstia, que perillós. En acabant, vinga augmentar els casos de càncer. Està molt bé que s'hagen eliminat eixos insecticides i d'altres herbicides. Fins ací, d'acord. Tanmateix, deixeu-me dir que alguns ecologistes de despatx de la capital veuen el llaurador convencional com un monstre, com el causant de tots els mals. A mi això em pot doldre molt. Si us fixeu, un llaurador convencional rega amb gomes i no amb aigua cavallera.

L'amic blaver

Que és aigua cavallera?, no ho havia sentit mai.

Pep Amagat, mans obertes

Aigua que ve directa de fonts, rius i rieres que corre lliure. Com us he dit rega fent servir gomes amb l'aigua de pous d'explotació d'aqüífers. Per la seua part un llaurador ecologista tampoc rega de fonts ni aigua cavallera sinó que va servir l'aigua de pous de serra d'explotació d'aqüífers, igual que l'altre. O siga, que els dos ho fan igual, així doncs on està la diferència? Els dos també fan servir insecticides autoritzats. On està la diferència? El convencional utilitza aigua dels aqüífers i l'anomenat ecologista també. Encara més, els dos han fet servir energia elèctrica donant a guanyar diners a les companyies. L'ecologista està gastant electricitat creada en una central nuclear, per tant, d'ecologia poca. No sé treure l'entrellat de la diferència entre els dos.

L'amic blaver

Caram, Pep, això és molt exagerat. Si un llaurador cull i ha de comercialitzar-ho, veritat que ho haurà de deixar en cambres perquè no es faça malbé? Jo sí que he comprat verdura ecològica i els preus són massa cars. En conjunt, hortalisses, verdures i fruites són una miqueta més gustosos. També cal parlar de l'aspecte mental, ja que a vegades ens suggestionem a nosaltres mateixos.

En Bosch

Potser són més gustosos, com tu dius, amic blaver. Però jo trobe els productes més xicotets i més raquítics, semblen menudalla. El que no és menudalla són els preus. Ausades que són gustosos, també! Segons eixe llaurador que us he dit abans, tant fruita com hortalissa i verdura, tot i ser ecològica, porta algun insecticida. L'indicador que no se li ha tirat res a la fruita és que està corcada, llavors peles la fruita i tires la part corcada. Eixa fruita sí que és natural. Això és el que ho indica. La resta, tot està tractat. D'igual manera hi ha la dacsà transgènica per a fer farratge per les vaques, i més tard mengem la carn.

Pep Amagat entrellaça els dits després del bescoll i obri els colzes

Està molt ben exposat el que diu en Bosch. Potser més o menys, però tot està tractat. És molt bona la voluntat dels llauradors ecologistes per a fer la fruita natural, però ara com ara tot està tractat. Els desitge que no acaben arrutxe però que no m'enganyen amb l'entelèquia que no tiren res.

Pau i bé

Joan Guerola

Fa més qui vol que qui pot (73)

Un cap de setmana de Moros i Cristians

Contes d'en Bosch, per Joan Guerola

7 setembre 2019 06:00h

Moros i Cristians d'Alcoi/Foto: Enrique Blasco (Flickr)

Els tres amics van a una casa rural d'un poble de la vall. Mentre sopen en la terrassa d'un restaurant durant les festes de Moros i Cristians 2019 s'està fent al carrer major un concurs de gatxamigues. Per a cada grup participant, la comissió ha preparat un muntonet d'arena al costat d'un altre de branca i finalment un tercer amb branquillons que ajudaran a encendre el foc.

Els grups participants tenen un ventall d'edats diverses, ja que hi ha gent més major i gent més jove. Aquests últims tenen poca traça a l'hora de fer foc i hi estan lluitant per encendre'l, ja que posen massa llenya i acaben fent una gran fumeguera. A darrera hora, tothom ha aconseguit fer-lo. A la gatxamiga li cal oli, ceba, opcional all i pebrassos, i farina.

Els amics es fixen en uns concursants que n'estan fent una per a cinc persones. Primer cal que la paella estiga ben coberta d'oli. Fan servir quatre cebes grosses (ja ha estat dit que com a opcional es pot fer servir all i/o pebrassos). Sofregeixen la ceba fins que està daurada però no gens cremada; a continuació, s'hi va afegint la farina a poc a poc fins que s'haja begut l'oli de la paella, finalment posen aigua i es van desfent els grumolls. Quan s'ha begut l'aigua van girant i girant una bona estona per formar com una truita, però sense que quede cremada. S'ha de remenar molt. Es tracta d'un menjar d'hivern que es feia entre pastors i llauradors.

Havent sopat, els amics contemplen el cel estrellat. Un gaudi. Desgraciadament també descobreixen que cada cinc minuts un avió va fent senyals alhora que ja comencen a descendir. És la ruta dels avions que van a l'aeroport de l'Altet.

En Bosch

M'he informat que la festa de Moros i Cristians té un fil argumental que sempre es repeteix, les facen on les facen. La UNDEF considera que si no es respecta un conjunt mínim bàsic, es comet un frau a la cultura.

Pep Amagat

Per tant, vista una, vistes totes! A més a més, vols dir que això és cultura? Però si sembla una desfilada de carnestoltes. A més a més, els festers tenen pinta de borratxos.

Se senten els tronets que tiren uns xiquets. «Xe, xiquets, ja n'hi ha prou de fer la mà! Aneu-vos-en a tirar tronets a un altre carrer», un avi els escridassa.

En Bosch

Home, Pep! Però si són festes molt boniques i originals! I sí, estic d'acord que són festes en què es cometen excessos tant de menjar i beure com de gastar. Algun veí queixó diu que eixos dies hi ha excés de llibertinatge. Ja se sap que acostuma a haver-hi els que tenen ganes de tocar els nassos i que de no res ja es queixen i aguanten poques coses. Potser es queixa perquè a voltes es tiren petards enmig del carrer quan hi ha gent, tant grans com menuts, i donen uns esglais que els bota el cor.

Pep Amagat (s'expressa amb energia)

El caràcter valencià porta la gent a veure qui la fa més grossa, més bèstia: quina comparsa supera les altres i quin capità moro o cristià va amb millor carrossa. L'exageració. els Moros i Cristians no és cap excepció. A més a més, igual com les Falles, hi ha una privatització de la festa: si no eres d'una comparsa o amic d'algú d'una comparsa, quedes marginat. Li permeten ser un espectador.

L'amic blaver

Si no hi haguera espectadors que miren 'l'entrà', tindria sentit que les comparses desfilaren? Ni de bon tros! Els que desfilen s'exhibeixen, és veritat o no? De manera especial el cap de comparsa. Per exemple, la cercavila de la Diana resulta més sosa, no té gust. Tret de gent major, la majoria està dormint.

Pep Amagat

Ah, i ben carregats d'alcohol! Hi ha alguns, no tots, que han begut prou. I a més amb els puros donen una imatge de prepotència.

En Bosch

Que va, home! Tampoc te'n passes amb les teues opinions. Jo dic que no hem de veure els festers com a borratxos vividors. És cert que es menja i es beu més del compte. Són unes festes que transformen la gent durant uns dies.

Però, sabeu vosaltres que la gent s'implica i treballa més hores per a la festa que amb la seua pròpia feina? Torne a dir que és una festa del poble i que per això els de la comissió han estat treballant tot un any perquè es puguen portar a terme i fer bones festes. Una festa original amb cercaviles i bandes de música rere les comparses que donen molt de color i alegria.

Pep Amagat

Per cercaviles i desfilades dels bàndols moro i cristià no serà, ja que en fan per donar i vendre! El que sí que és cert és que la festa s'ha escampat arreu del territori.

L'amic blaver

Només faltaria que, amb una festa tan original, ficaren el nas els de la classe política i la prohibiren només per defensar la comunitat musulmana. Només fan que donar-los drets i més drets. Ja hi ha hagut alguna fricció entre els musulmans i organitzadors de la festa en alguna població. M'ha dit algú de la festa que els marroquins el primer que diuen quan arriben: "Els meus drets són aquest i l'altre".

En Bosch

La festa no té res a veure amb els polítics i amb els altres temes. És una festa del poble i es fa des de fa anys. Enguany s'està tenint molts problemes amb la qüestió de la pólvora pels

trabucs. Les lleis posen restriccions i complicacions perquè consideren la pólvora diferent dels coets. Segons la UNEDF només agrupava 38 pobles que, el 1985, celebraven les festes de Moros i Cristians. En un principi la festa quedava circumscrita al rogle de la indústria tèxtil del sud de València i del nord d'Alacant. En alguna població, fa uns cinquanta anys, per exemple, veremaven la vesprada al matí, a la vesprada feien l'entrada, el diumenge feien els actes que havien de fer i el dilluns, au, a treballar tot el món. Només celebraven l'entrada i un dia de festa.

L'amic blaver

M'ha agradat la processó del pa beneït. Molt bonica, de veritat! En canvi, estic fins a la coroneta de petards i trabucs. Sabeu, xe, a tothora petards! Que si despertà, que si mascletada, que si castell de focs d'artifici, que si disparada de trabucs. Hòstia, xicons, aneu a prendre pel sac que tinc les oïdes malament. A més a més, entre els petards, les campanes i a estones les orquestres no em deixen dormir tampoc. És per parar boig!

Se sent un bon tro. Pep i en Bosch se'n riuen de l'Amic Blaver que s'havia tapat les orelles.

Pep Amagat

I ara, com diu l'amic blaver, les celebracions s'han escampat de tal manera que han arribat fins a Lleida. Malgrat veure els excessos d'aquesta festa m'encantaria conèixer les casernes i les comparses.

Dit i fet, un capità moro els convida a anar a la seua caserna a prendre alguna cosa.

Pau i bé

Joan Guerola

Fa més qui vol que qui pot (74)

Territori, Comunitat. País, no!

Contes d'en Bosch, per Joan Guerola

14 setembre 2019 06:00h

Pep Amagat (*explicant*)

Quan mires l'oratge en À Punt, el País Valencià només és un territori, una comunitat, o el territori de la nostra comunitat. Van al tall amb collonades d'eixe estil. Ara, mai no és un país. Per què no diuen per exemple que l'anticicló o la pertorbació és damunt del nostre País. Mai, xe!

I quan una pertorbació marxa, s'allunya del País Valencià, el màxim que diuen és que se'n va cap a les Balears però mai diuen que la pertorbació se'n va cap a Catalunya –paraula prohibida– sinó que diuen que se'n va cap al nord o el nord-est.

L'amic blaver (*prou emprenyat*)

Escolta, Pep, amb el cartapell que es va armar que si Regne o que si País, per què insisteixes a treure la polèmica que ja va quedar clara en temps de l'UCD. El nom definitiu seria Comunitat Valenciana en comptes de Regne o de País: es va acabar la confusió. Mira, ho veus bé.

Li ensenya en el mòbil les portades dels diaris de paper que ixen a València

Per què no et torbes amb altra classe de reflexions més interessants? I el no va més, és algun mitjà de comunicació de Catalunya, com per exemple quan fan l'oratge a TV3, on a gosades que esmenten el terme, País Valencià. Que encara no s'han assabentat que som la Comunitat Valenciana!

En Bosch

Ei, tu, de clara res! La quera d'arreglar malament les coses. Eixe nom li agrada als espanyols que tant defensen els blavers al País Valencià. I el que no puc empassar-me és quan diuen el Levante espanyol.

L'amic blaver

Jo no sóc blaver malgrat que m'ho diuen i m'ho dieu però si no anem tancant carpetes i superant coses sempre estarem allà mateix. No ens entendrem ni com ens diem. Serem un país feble, sense caràcter ni personalitat com tampoc podrem recuperar el valencianisme i lluitar per les nostres aspiracions. Fa temps que esperem un finançament millor i sempre estem allà mateix.

En Bosch

Però quan es va fer una votació sobre el nom i sobre la bandera? Jo no l'he votada mai. No accepte res si primer no es vota, si el poble no diu la seua. El poble és sobirà i eixos dos temes pertanyen al poble. Per tant, no em val que algun polític, pel simple fet de ser-ne, s'inventara eixe nom. El fet no justifica el nom perquè vés a saber com es va redactar i amb pressions de qui i des d'on.

L'amic blaver

Mira, Bosch, a mi m'interessa el present i el futur. El que va passar ja no m'interessa. De fet, el passat no val per a res. Hui tot s'ha de fer al moment i no s'ha d'esperar. Qui badalla massa, no en pesca ni una, entesos?

Pep Amagat

Doncs, sí que vas tu apanyat, xaval! Estàs massa encasellat!

L'amic blaver

Però per què vols remoure res. El passat, passat està. Envia'l a pastar fang.

Pep Amagat (amb els dits entrellaçats)

No hi estic d'acord, ja que, i recorda-ho bé, "els pobles que obliden la seua història estan condemnats a repetir-la", em sents? No t'interessa el que van fer els franquistes, el que van fer els borbons i la repressió que sempre hem patit! Com et diu en Bosch, no podem passar per idiotes i fer-nos creure que ja està tot superat; això no s'ho creu ningú. Encara que diuen que la història es repeteix, el passat ens hauria d'alliçonar per viure millor i no cometre els mateixos errors, que no ens foten una hòstia i ens hagen d'aguantar, collons.

Tu, amic blaver, com d'altres prefereixen fer una Espanya forta primer que res, encara que siga a costa del País Valencià que tu consideres Espanya i jo no. El mateix és el que està passant a Catalunya, comprens? Ara l'estan destrossant amb la guerra bruta contra ella per part de l'Estat. I de partits polítics, com els lerrouxistes de Ciutadans que semblen tenir com

a únic objectiu dividir els catalans. Línies de rodalia que no funcionen, desviaments per carretera, caos a l'aeroport, etc.

En Bosch

A mi, m'apassiona la política i el parlament britànic. Impressionant com s'escriu, com uns *tories* se'n van al bàndol oposat i sense enganys, davant tothom. Ací la política és avorrida. Ja sembla tot fet. Inclús els periodistes saben el que passarà des d'un principi. Allà tot es vota tot. Referèndum a Escòcia? Van perdre independentistes. Brexit? Va eixir marxar de l'EU respectant el resultat. Però ací s'ha votat?

L'amic blaver (*amb la mà es prem el nas*)

Sí, tot es vota i vaja embolic que tenen. Quant de temps porten discutint i fent votacions. Si s'haguera votat el nom de la nostra comunitat, i haguera eixit País Valencià, tu creus que la dreta ho hauria acceptat. Jo pense que no. Igual a l'inrevés. Tu hauries acceptat si haguera eixit Regne? Pense que tampoc.

En Bosch

Jo hi hauria acceptat malgrat que m'hauria sabut mal. Però no votar, si més no, és antidemocràtic. Els polítics d'eixos dies també van ser incompetents i covards. Com que diuen que ve un temporal de llevant, a la nit veuré l'espai de l'oratge a À Punt.

Pep Amagat

Ara li diuen Dana. A veure per quina part del territori del País Valencià plou més.

Pau i bé

Joan Guerola

Fa més qui vol que qui pot (75)

En defensa dels ensenyants

21 setembre 2019 06:00h

En Bosch llegeix un e-mail del germà en defensa dels ensenyants.

(10-9-19)

Els mitjans de comunicació esbomben les notícies referents al món de l'ensenyament, de manera excepcional quan es tracta d'agressions. Només faltaria que deixaren d'explicar si una mare ha agredit un mestre o un alumne ha agredit un professor. I no estem als USA, d'on arriben notícies més alarmants. Del que rarament parlen és sobre la desaparició de la confiança i la fidelitat incondicionals dels pares envers els ensenyants. Encara més, hi ha la possibilitat que més d'un dels primers, amb marcada facilitat, embullen coses i armen cartapell en contra dels segons. Hi ha un prototip de pares que, a força de donar facilitats als fills, els converteixen en alumnes còmodes, imprevisibles i dictatorials. Ells, els pares, els ho justifiquen tot: retards i faltes d'assistència, també les males actituds a classe i el poc respecte, atès que sovint planten cara de manera desvergonyida i sense miraments. Així aturullen i empetteixen els ensenyants. No se'ls hauria de permetre que empenyen sense parar i que facen eixe atropellament al professor. Aquest és la víctima omesa i desprestigiada d'uns i d'altres: alumnes, pares i administració.

Potser els pares incriminen un mestre o un professor perquè, segons ells, no dóna a coll i se li'n van de les mans les classes del grup on està el seu fill. De vegades n'hi ha prou amb la reiteració d'uns quants tòpics com ara «em té mania» i d'altres similars perquè alguns pares menegen cel i terra a la fi d'atacar sense contemplacions un ensenyant. Es proposen neutralitzar el seu treball i fer-lo malbé a ell.

De vegades, els ensenyants s'equivoquen, com els pot passar als pares amb l'educació dels fills. Els alumnes també s'equivoquen i, quan ho fan, aprenen la importància de l'error, cosa que els fa veure el bo i el roí que troben i trobaran en la vida.

A l'hora de la veritat es descobreix que eixe tipus de pares que emboliquen i creen enrenou en els centres és d'eixos que tenen mig abandonat i desatès el fill i ho justifiquen per raons

laborals, de salut o familiars: totes elles menys creïbles que més. Vés a saber si esperen que l'ensenyant els substituïska. En comptes d'estudiar, en comptes d'aprendre, el fill es dedica a empenyar-lo tot el que vol i més. Els pares no han de confondre donar estima amb ofegar els fills, que es poden convertir en inútils a causa d'un exagerat consentiment. És possible que l'ensenyant que tinga un alumne d'aquest perfil passe un curs roí, però el pare passarà tota la vida.

Pep Amagat

Espectacular l'email del teu germà. Diu grans veritats. S'ha convertit en una feina difícil. Molt lluny del que explicaven els nostres avantpassats quan eren a l'escola. *Teachers leave the kids alone*, deia una cançó de Pink Floyd, sí, ja i de seguida els pares vindran protestant. Em sembla que protesten de tot: si els amoïnes i si els deixes solts.

De fet, em sembla que els pares no haurien de posar cullerada en tantes coses d'un centre.

En Bosch

Diu que en un centre hi havia una exigent mare hondurenya que va voler fotre una fiçonada a un professor atacant-lo de racista perquè a final de curs no volia aprovar el seu fill, ja que era immigrant. No havia treballat gens i havia estat, a causa del seu comportament tan roí, un malson per al professor.

Pep Amagat

M'imagina que els d'ací tampoc deuen ser angelets. Un ensenyant d'ara no té res a veure amb un de fa trenta anys. Hui cal tenir pebrots per a enfrontar amb eixe personal, deia un home major.

De totes maneres crec que si s'ho mereixia clarament, va fer bé de suspendre'l.

L'amic blaver

Jo no podria fer de professor de secundària. Hi ha professores i professors que van sobrats tot i tenir quaranta alumnes en una aula. Quina manera de patir, Déu meu. Acabaria amb depressió.

En Bosch

Sí, xicon, sí. A més a més, amb alumnes de nivells diferents: n'hi ha que compten els pèls a una rabosa corrent, n'hi ha que són més tossuts que la boira terrera i n'hi ha que són més burros que una sabata. Per tant, fes-te a la idea que hi ha una bona barreja.

I això de les depressions i malalties d'ensenyants també és un tema delicat. El meu germà diu que si un company està malalt, doncs que el pobre ja té prou desgràcia i li desitja que millore. Si a un li donen la baixa laboral i el metge ho justifica, doncs paciència, segurament és alguna cosa greu. Tanmateix, no tarden a aparèixer les suspicàcies i s'apuja el rum-rum entre els companys, i, sobretot, les companyes, perquè en són majoria: van fent bullir l'olla. Ell no creu que el malalt no vulga treballar perquè té un os a l'esquena, més aïnes és que de veritat no pot. Però també diu que hi ha casos que hom dubta. Fins i tot ell!

Pau i bé

Joan Querola

Fa més qui vol que qui pot (76)

La sentència

Contes d'en Bosch, per Joan Guerola

28 setembre 2019 06:00h

L'amic blaver *(es prem amb la palma de la mà la boca de l'estómac, sota les costelles)*

Des del començament de la tardor respire fatal. Em costa fer-ho amb facilitat, com si tinguera ansietat. Ja se sap que la tardor provoca aquests estats depressius a causa de la melatonina. Això m'ho van dir en el grup de meditació. A veure si m'ajuda la sessió de la vesprada.

En Bosch

S'acosta l'1 d'octubre. Per a nosaltres, un dia més. Ja hauré de remar el 9 d'octubre i aguantar les provocacions de cada any. Segons el meu germà, enguany serà un dia problemàtic i difícil per a Catalunya perquè s'acosta la publicació de la sentència. No se sap quin dia, però s'acosta. Hi ha qui creu que la sentència està feta abans del judici. Tornarà a haver-hi mobilització pacífica.

L'amic blaver

Supose que els presos polítics deuen haver tingut temps per fer autocrítica del que va passar i adonar-se'n que es van equivocar.

Pep Amagat

Segur que n'han fet. I els del govern del PP n'hauran fet també? Sempre que hi ha un conflicte entre dues parts, la responsabilitat del que passa recau en tots dos bàndols. Com en un matrimoni. No crec que els d'una part siguin uns caps tronats que ho van fer malament declarant la independència i en el govern del PP fora tot perfecció. A més a més, proclamar-la no va ser un caprici d'uns quants, més aïna va ser l'acció d'un poble. Al govern del PP semblen tots perfectes, sense errors. Qui els jutjarà a ells, ja que no crec que siguin, com ja he dit, tan perfectes?

En Bosch

Ningú. Ningú ho farà perquè són gent que ho fa tot bé; vinga ja, home! Bona experiència en tenim ací amb els desastres que han fet. Diuen que la història jutjarà els del PP. A fer la mà la història, la gent està tancada, lluny de les famílies i amb criatures molt xicotetes. I quina creieu que serà la sentència?

Pep Amagat (*dret i amb el cos ben recte*)

Crec que els cauran entre 15 i 20 anys. L'única cosa que van fer va ser desobediència civil. Però el poble segueix endavant, continua fidel als seus objectius.

L'amic blaver

Quina exageració! Tu, com sempre, *a la tremenda!* Vols dir que els cauran tants anys? Hòstia, pobra gent. No van fer tant com per a aquesta condemna. No van fer més que posar unes urnes.

Pep Amagat

Perdona, ells no van fer res. Ni les tenien ni les van posar. Ho va fer la gent i d'una manera pacífica, entesos? Sé d'una amiga catalana que son pare, que era pagès, la tenia amagada enmig la palla. Un altre home la tenia amagada sota el llit. I les van portar de França.

L'amic blaver (*posa la cara llarga*)

Jo només els posaria una multa per haver gastat diners públics i els indultaria, o només una pena d'uns cinc anys. Ja n'han complit dos, per tant, dos anys més i en llibertat. Sí, van fer una cosa que era declarar la república catalana però no va prosperar, van aplicar el 155. Doncs, ara ja està tancat. El passat, passat està.

Pep Amagat

Em pense que t'enganyes, xicon. Els en cauran un bon grapat. Ja t'he dit que més de 15.

L'amic blaver

Collons, Pep, m'espantes. Per l'amor de Déu, pobra gent, que tenen xiquets i xiquetes. Em pense que encara respire pitjor d'ençà que t'he sentit. Hui mateix Jordi Cuixart ha sigut pare d'un xiquet.

Pep Amagat

Doncs, ell diu que si el condemnen, vol complir tota la condemna a la presó. No vol indult ni res. Només accepta una amnistia, cosa que vol dir que l'Estat reconeix que s'ha enganyat. Amb el mòbil, acabe de llegir en un diari digital que la guàrdia civil ha detingut 9 persones membres d'un CDR violent que pretenia cometre atemptats abans de les eleccions de novembre.

En Bosch

S'està tractant de fer una euskaldunització de Catalunya per part de l'Estat per espantar la gent i crear por de cara a l'1 d'octubre i de cara a la sentència dels presos polítics. L'Estat vol fer creure a Espanya alguna cosa així com: veieu si són violents que volien matar gent. Però la veritat és que l'independentisme és un moviment pacifista. Això sí, hi ha un grupet molt minoritari que embolica i protesta d'una manera més violenta, però res d'atemptats terroristes com volen fer veure. I què publica la premsa de la caverna? Les fotos de les tanques tombades i de quatre gats atacant la policia; n'hi ha menys que quan la policia fa desallotjar una casa d'okupes. Ves a saber si són els mateixos.

Pep Amagat (*li entra una rabinada i diu fort*)

Això és tot una injustícia. Heu de veure com la televisió basca ha explicat que tot sembla un muntatge de l'Estat i que tot plegat fa pudor de socarrim.

Em va dir el teu germà que durant l'estiu que va estar per ací no va veure cap notícia positiva de Catalunya en les cadenes de televisió espanyoles. Vinga, que seguim amb la repressió franquista a la fi d'anul·lar Catalunya: vaja quin govern progressista que volia formar PSOE, deixeu-me riure. Sí, més o menys igual que PP, Ciutadans i VOX. Pretenen que la gent confonga independentisme amb terrorisme.

I malgrat tot, Catalunya continua creixent a un ritme econòmic millor que a la resta d'Espanya. Nyas, pren eixa!

L'amic blaver

No t'escarotes més, Pep, mira d'abonançar-te. No es pot negar el teu embelés per la política d'allà dalt. Que em fas respirar pitjor, home!

Pau i bé

Joan Guerola

Fa més qui vol que qui pot (77)

El fracàs

- Contes d'en Bosch, per Joan Guerola

5 octubre 2019 06:00h

Els diferents polítics que hi ha i que hi ha hagut a Madrid han estat incapaços de complir el que correspon a cada autonomia. / DANIEL GARCÍA-SALA

L'amic blaver

L'altre dia, primer vaig fer ioga Kundalini. Repetia un mantra Sat-Nam, Sat-Nam, que es fa servir quan practiquem eixa classe de ioga. L'objectiu és projectar la ment amb una freqüència particular. Doncs, no hi havia manera de concentrar-me ni a la de tres i em venien tota mena de pensaments a la ment.

En Bosch

Mai no havia sentit això de Sat-Nam. L'únic mantra que he sentit és el que diuen PP i Cs: 155, 155, 155. Sobretot Cs sempre diu el mateix 155,155, anul·lar-ho tot a Catalunya, i ho torna a repetir una i mil voltes. Que pesats, hòstia!

I quins pensaments et venien al cap? Segurament primer et calia deixar-los passar pel cap. En acabant, la ment a poc a poc ja descansa, dic jo.

L'amic blaver

Ui, no t'ho podries creure, no és tan fàcil. Imagineu-vos que, després de parlar de la sentència l'altre dia, em veia perseguit per guàrdies civils que em pegaven cops de porra durant la celebració del 9 d'Octubre. Després seguia amb pensaments sobre si arribaria a finals de mes. Tot plegat em va armar un cartapell de mil dimonis. Però, us imagineu

pegant-me a mi que faig meditació, ioga i que sóc antimilitarista, antibel·licista, i consegüentment pacifista.

En Bosch

El que passa a Catalunya i el que passa ací el 9 d'Octubre no és més que un fracàs de l'estat espanyol de les autonomies. Els diferents polítics que hi ha i que hi ha hagut a Madrid han estat incapaços de complir el que correspon a cada autonomia. Són els principals culpables de tot l'infrafinançament que patim ací i que es pateix a Catalunya. La diferència és que allà dalt s'han afartat que els prenguen el pèl.

Pep Amagat

... I tot arranca, com diu en Bosch, d'eixe incompliment constant any rere any per part del *gobierno* de Madrid, amb el País Valencià, amb Catalunya, amb les Balears. La resta, collons, són romanços de mal pagador que s'inventa el *gobierno* de Madrid. El fracàs dels polítics de la Meseta és total. A més a més, amb mala llet: se'n van burlar del nou estatut fet pel govern de Pasqual Maragall i que ja havia aprovat el parlament. Recordeu el Guerra amb les tisores retallant l'estatut. Zapatero, amb el seu 'talante', també se'n va burlar. Si Rajoy haguera tingut collons de fer un referèndum, hauria eixit que NO per majoria absoluta perquè la gent no volia anar-se'n d'Espanya: a ningú, tret d'uns pocs, li passava pel cap el tema de la independència. I tot s'hauria acabat. Tant de menyspreu, tant d'infrafinançament, més el tracte pejoratiu, més l'aversion i antipatia general contra els catalans ha fet que la gent d'allà dalt, per lògica, haguera de fer alguna cosa per més que semblara un destrellat: s'han revoltat; no és més que una cosa consegüent, a diferència d'ací que tot ens va bé. Els governants de Madrid són els únics que han anat creant eixe monstre, que ara els fa tanta por. Ja veurem qui té pebrots d'aturar el tema de la independència. Incapaços d'enraonar com són, de dialogar que no els neix ni per casualitat, només han trobat una solució: els cossos de repressió de l'Estat repartiran garrot i garrot! I prou! Ei, xicons, no sé si ho sabíeu, però açò ja ho feia Franco. Cuixart ha manifestat que s'entra en un escenari de lluita antifranquista.

No hem avançat res de res. I eixe Sánchez és un altre balòstia tipus els altres dos de dretes, l'únic que val la pena és l'Iglesias.

En acabant, eixos polítics fan servir justificacions grandiloqüents, poc creïbles, per cert.

En Bosch

Vaja exemple que donen! Després van exigint a la gent que ha de complir "sus obligaciones con el estado"; que no enganyen a hisenda, perquè tots som hisenda; que si la gent ha d'anar a votar, que si...

Jo els diria als polítics del *gobierno* que la veritat, la llibertat i la justícia vertadera estan per davant de tot. Però un número bastant extens de polítics diuen visca la llibertat... de robar! Pregunta'ns-ho als valencians i sabràs. Amic blaver, veritat que els aniria bé a aquests polítics unes sessions de meditació i de ioga.

L'amic blaver

Aquests de la classe política no sé si podrien callar ni estar quiets. Ja n'hi ha prou de política. Parlem de la tardor després d'haver passat tanta calor a l'estiu. Ei, i que encara n'estem passant a hores d'ara.

En Bosch

El meu germà ha escrit un poema. M'ha sorprès perquè no sabia que ell ho fera.

L'Escala

*Llums de fenals,
llaguts de vela
que encenen ja
el golf de Roses.
Pescador goses
pescar sardina i
moltes anxoves.
I d'alfolins
de sal, les dones
salen i desganyen,
fins que les posen
per a la venda:
sempre aixina,
la gent se'ls menja
sense budells,
caps ni l'espina.*

Pep Amagat

Excel·lent el teu germà.

L'amic blaver

L'altre dia en acabar la sessió estava molt inspirat i vaig escriure açò:

*Tardor, pluja de castanyes i enyor
Enyorar fa surar en l'aire,
vivint només amb llum de lluna,
vivint sense res en l'espai,
en temps lànguid de la llacuna.
T'enyore alhora que al carrer
hi ha cada dia més pobres.
Entren gossos i cigarrers
com senyors, per les millors portes.
La tramuntana du petons
sobre la flaire de clavell,
que et van i venen pel coll,*

*des de gola fins al clatell.
Enyorant puc surar en l'aire
enmig gran pluja de castanyes.
A mercè de la seua flaire
dins l'alè pur de les muntanyes.*

Pep Amagat

Caram, no sabia res d'eixes habilitats, Amic Blaver. Sí que ho portaves callat, malparit. La meva enhorabona.

Bosch, tu i jo som els únics que no escrivim!

Pau i bé

Joan Guerola

Fa més qui vol que qui pot (78)

Els malnoms

- Contes d'en Bosch, per Joan Guerola

12 octubre 2019 06:00h

Foto: Europa Press

L'amic blaver (*gesticula amb les mans obertes*)

L'altre dia ja us vaig dir que em dieu l'amic blaver i, tret que haguera sentit simpaties pel blaverisme durant un temps, no ho sóc. No em sap greu, en absolut. Gens, us ho promet, però sempre em pregunte per què a uns se'ls diu el malnom a tothora, i no els diuen el seu nom.

En Bosch (*alça la mà per a frenar-lo*)

Per entendre's de pressa. Però, home, sí que és veritat. Tens tota la raó. Tu et dius Vicent Miralles i Pujades.

L'amic blaver

Doncs, sí, així és. Crec que els pares van posar a tothom un nom o dos, i hi ha gent que mai no els fan servir. Ni tan sols un dels dos, ja que tenen on triar. Els que està clar és que qui faça servir malnoms amb els altres, hauria d'acceptar, i no saber-li greu, que n'utilitzen amb ell.

En Bosch

Això és veritat, amic blaver. Si més no, és just. Fixa't que a una dona li deien la 'mitja-figa'. Has parlat amb la 'mitja-figa'?, em va preguntar un home una volta. I vaig quedar ben desorientat. Xe, sí, eixa del carrer nou. I jo, fet un balòstia sense entendre el pobre home.

Pep Amagat

A mi també m'han dit a voltes 'escondido'. Als valencians ens agrada molt usar malnoms i inventar-nos-els: és quelcom inherent a la nostra condició valenciana. Sobretot, en pobles. Diria que tots tenen un nom i un malnom. Els malnoms arriben a la gent per diverses vies. Potser per herència dels pares, si algú dels seus avantpassats li deien 'calores', el fill potser també serà 'calores'. Altres tenen els seus orígens en alguna característica de l'aspecte físic extern. Molt comuns són el Roig, el Ros, el Tort, el Rull, el Moreno, el Blanc. Altres tenen l'origen en una simple anècdota, de per si sovint estúpida.

L'amic blaver

Emparar-se en no sé quines dubtoses raons com ara creure's d'una classe intocable, encara que de fet no ho siguen, pot ser indicador de racisme envers altres. Si als valencians ens agrada usar malnoms, tothom ha de tragar amb ells. Els els diem a una altra persona, i rara és la persona que se'n posa un a si mateix. Qui vulga que no li'n diguen, afirmant-ho directament o veladament, deu ser perquè es considera d'una elit de màxim nivell i de la qual està prohibit parlar malament. Llavors que no en diga, de malnoms, que no participe del joc. O siga, si en dius, accepta que te'n diguen. El que no val, torne a dir, és creure que hom pertany a la part alta de la jerarquia, raó per la qual està exempt de malnoms; ah, i la resta ho acaten de manera natural. Aquesta jerarquia promociona de manera més o menys conscient enfrontament entre la gent de classes de baix.

En Bosch

Ho defenses com si t'hi anara la vida. Encara que tens tota la raó, t'hauria de relliscar més.

Pep Amagat (*posa la mà per sota la barbeta per recolzar-la*)

Hom desitja que es faça justícia i al final queda el que queda. Vull dir que s'aconsegueix el que es pot. L'amic blaver està molt encertat, o tots moros o tots cristians.

En Bosch

Això dels malnoms és imprevisible. En el poble de mon pare, tot el món té algun malnom. Alguns, dos o tres. Hi ha un imbècil que amb el seu caràcter impulsiu és insuperable a l'hora de treure malnoms a la gent i aconsegueix que se li queden per sempre. No considera les conseqüències imprevisibles a l'hora de pensar si ferirà l'altre. A un li va treure el malnom de Josep 'Boca-rap' perquè segons ell anava amb la boca mig oberta. A un altre li deia Ricard 'No-pares', perquè de vegades quan ho feia amb alguna, aquesta li deia això. A tots els trobava alguna coseta. Crec que poden arribar a fer gràcia, però en general a l'individu eixe el considere un irresponsable que no té ni un pèl de trellat. Sembla com si una volta inventats, el tio tinguera la satisfacció de sentir-se alliberat. Potser els tenia ganes a Josep i

a Ricard. Es venja amagat darrere la invenció d'un malnom sense rumiar-ne les conseqüències; igual es queda tan fresc, el malparit.

L'amic blaver

La seua capacitat de creació és gran, però podria dedicar els esforços a alguna cosa més creativa que no a riure-se'n de la gent. Els malnoms són com crítiques comprimides, de mal gust i ofensives. Per a mi és una burla cruel dir-li i identificar algú amb l'etiqueta 'Boca-rap'. La capacitat de sorprendre és desafortunada. Algun dia la gent el jutjarà i li dirà a ell algun malnom, que a poc a poc anirà agafant cos. Tindrà el problema que si se'n riuen d'ell, faltará saber la reacció. Si es tufa, que es fota perquè ell també ha dit malnoms als altres. S'haurà d'aguantar. Anirà bé recordar-li que per on parles, passes. Potser el malnom el desil·lusione, ja que no està a l'alçada dels seus. Tant li fa, de fet serà un malnom. I prou. No es tracta d'entendre'l sinó de riure-se'n.

En Bosch

Xe, vaja quina manera de matar l'avorriment i la monotonia. Mira que a un home dir-li 'Engendro' i a un altre 'Tracaleo'... Hi ha cada malparit que no veges. I el curiós és la gent que ho repeteix sense complexos, còmplice del joc.

Pep Amagat

Ja ho he dit, als valencians ens agrada això dels malnoms. Fer el burleta i posar-nos amb els altres. A mi m'han dit 'fuster' perquè l'avi era fuster i 'català' pel meu catalanisme. Que hi hem de fer! Veritat, amic blaver? A la dona de Franco no li deien 'la Collares'?

Pau i bé

Joan Guerola

Fa més qui vol que qui pot (79)

Octubre, octubre!

- Contes d'en Bosch, per Joan Guerola

19 octubre 2019 06:00h

Foto: PIXABAY

L'Amic blaver

Bé ha passat el nou d'octubre, amb més manifestacions que processons en un poble durant les festes majors, cadascú al seu santet. Molt poca unitat. Encara com no hi ha hagut incidents i és que el nombre d'integrants del bloc antifeixista cada volta és més nombrós. Els fatxes han estat retinguts pel cordó policial, diguem-ho així.

En Bosch

Per pura xamba, ja que quan jo passava en la meua marxa reivindicativa de la Comissió 9 d'Octubre ens feien gestos molt agressius i de menysteniment a gent pacífica que no ens posàvem amb ningú. Li podrien dir, si es vol, delictes d'odi. Estic esperant que els denunciïn. Segurament, ja puc quedar-me assegut, si espere que els denunciïn. Mira el que ha passat amb dos simpatitzants GAV, que els molt destrellats van colpejar amb puntellons i punyades i amb un cinturó van fuetejar dos joves en una Trobada d'Escoles en Valencià. Ah, un dels joves agredits era menor d'edat. Això va passar a Benirredrà en el 2014. Els van causar diverses ferides i un traumatisme cranioencefàlic. Ara els han jutjat i sabeu quin ha estat el resultat? La sentència?

Pep Amagat

La puc endevinar. Segur que no els ha passat res, segur que no els han aplicat el delictes d'odi. Em jugue un euro que els altres no entren a presó.

En Bosch *(amb les celles alçades i els ulls ben oberts)*

Un té com a màxima sentència 22 mesos de presó, que pot eludir si en els pròxims tres anys no torna a delinquir. I a l'altre encara menys. Increïble!

Pep Amagat

Per a riure! Ja veuràs com als del procés se'ls aplica una justícia totalment diferent. Prompte t'ho diré. El dilluns ix la sentència. Ja veuràs.

L'amic blaver

No creus que t'equivoques dient això? No poden haver-hi dues classes de justícia. La justícia és única i igual per a tothom.

Pep Amagat

Bon amic blaver, bon amic Vicent, jo no em xuple el dit. No es jutgen persones sinó idees. I els jutges dels tribunals són totalment parcials i estan controlats pels poders borsaris, polítics, monàrquics i altres poders ocults.

Així ho pense i així t'ho dic. Em cal algú que m'ho explique millor. Ja et vaig dir que s'ha fet la judicialització del conflicte, cosa que no el resoldrà de cap de les maneres. No sols no el resoldrà, sinó que l'engrandirà. Temps al temps!

Es pensen que amb la sentència s'acabarà el problema entre Catalunya i Espanya. Mai de la vida. Al contrari, cada volta es farà més gran i cada volta amb més independentistes. A veure, quin polític intel·ligent té collons per arremangar-se i seure a dialogar i negociar alguna cosa més pràctica i més positiva que el que fan els polítics espanyols d'ara: només enviar policies i guàrdies civils! On s'ha vist una cosa així!?

Uns dies més tard ix la sentència i comença una setmana complicada.

L'amic blaver

Pep, no sé com t'ho vas fer, però vas endevinar els anys que els tocava complir a la presó.

Pep Amagat

Això vol dir que estan prou d'acord amb VOX, fins i tot PSOE. No del tot, però prou. No servirà per a arreglar res. Vaja quin partit progressista el PSOE; deixeu-me riure.

L'amic blaver

A les imatges que ixen a les cadenes de TV espanyoles es veuen manifestants que cremen contenidors, pneumàtics i provoquen la policia. Barbaritats! Espanten, xe!

Pep Amagat

No em crec la premsa espanyolista perquè és parcial i està al servei del govern i d'altres interessos privats.

L'amic blaver

Però, Pep, les evidències no es poden negar.

Pep Amagat

Dir que el moviment independentista és violent equival a dir que el públic del Mestalla o del Wanda Metropolitano és violent. A què no? És clar que n'hi ha fatxes o energúmens que fan coses que no deuen fer, però uns quants no són 50.000 o 60.000.

En Bosch

El meu germà diu que viuen en un estat de setge policial: helicòpter a tothora, furgons policials moltes hores del dia. Sirenes amunt i sirenes avall, amb desenes i desenes de policies.

Ell diu que hi ha alguns que fan aldarulls i encenen focs contra la sentència. Altres hi van perquè es diverteixen i millor que quedar-se avorrits a casa. Altres, insatsfets de tot, van per lliure i s'ho prenen com un joc amb la policia. Okupes, anarquistes, antisistema que estan força farts de la vida en un món on no han trobat l'encaix que els faça sentir a gust, amb unes expectatives de futur molt roïnes.

A més a més, d'infiltrats, n'hi ha a punta pala. Ahir mateix, uns encaputxats a qui consideraven *indepes*, i que de fet eren infiltrats policials, van encendre contenidors i van provocar aldarulls.

Han acusat l'independentisme d'haver provocat la mort d'un turista francès quan de fet l'home va patir un infart mentre treia la targeta d'embarcament. Va ser un equip de metges de l'organització independentista que el va atendre. La premsa espanyola ho va canviar dient que ho van causar les protestes independentistes. En canvi, Jean Mackenzie, corresponsal de la BBC, va relatar com policies disparaven bales de goma contra la gent que encenia ciris pels presos catalans i que no feien res més que això.

Pep Amagat *(alça els braços i els mou sense parar en l'aire)*

Veus, amic Blaver, a qui culpen de tot? Als independentistes: un moviment pacifista. I la repressió de la policia en la manifestació de Madrid per donar suport al poble català fa dues o tres nits també la van protagonitzar els independentistes?

Pau i bé

Joan Guerola

Fa més qui vol que qui pot (80)

Encara estem així!

- Contes d'en Bosch, per Joan Guerola

7 deembre 2019 06:00h

PIXABAY

En Bosch

El meu germà diu que cada volta que ve per ací, quan parla amb algú de la manera més natural del món, el primer que li diuen és:

1 — Este és català. Als terroristes eixos ni aigua, xe! A veure si els posen una bomba i es moren ja tots els putos catalans.

Ell mira cap a baix, fa mitja volta, se'ls deixa plantats sense dir-los ni ase ni bèstia i se'n va amb el cap ajupit sentint rabia. Podria preguntar-los per què treuen tals conclusions. Això és propi de gent probablement inclassificable, si més no, poc respectuosa. No en tenen ni idea de la pau i la fraternitat de manifestants que aspiren a canviar l'estat de les coses. Aquesta gent s'entossudeix fins a tal extrem que explicar-los-ho seria picar ferro fred. Potser no saben res tret de quatre coses que han sentit a dir als tertulians i en notícies de la premsa de la caverna mediàtica. Millor enviar-los a pastar fang, ja que no en traurà l'aigua clara.

Més coses que li diuen o li han dit:

2 — Tens accent català. No es pot negar. I no em faces combregar amb rodes de molí, ja que ho sé tot.

Encara que sense gens de ganes ell, de braços plegats a l'alçada del pit, els contesta:

— El que passa és que jo m'esforce per a parlar bé la llengua a la fi de conservar-la com el millor dels tresors. Vostès troben semblances entre català i valencià, diu. Que casualitat, ja veus, xe! I vostè es preocupa per millorar la llengua? -li va preguntar a un.

— La llengua ja està bé com està. A més a més, es millora sola, la resta és més cosa de quatre xalats que l'estudien.

— En canvi, jo crec que està sema. Una llengua valenciana amenaçada pel castellà i l'anglès. Els que són com vostè són molt permissius i tolerants amb el castellà. En canvi, rígids i al·lèrgics com una mala cosa amb qualsevol fonètica que us sone a català. Formeu una bona tropa de menfotistes sense sentit. Vull que sàpiga que moltes llengües minoritàries desapareixeran dins d'un cert temps.

Els ignorants cavallers com eixe es queden desconcertats i trontollant. Al ramat diu:

— No sigues alarmista.

Llavors ell es gira d'esquena i se'n va deixant-los amb pam de nas i amb la paraula en la boca.

Més coses que li diuen o li han dit:

3 — Has viscut a Barcelona, eh?

Ell alfarrassa la pregunta i amb tranquil·litat els contesta:

— Equiliquà! Però em sap greu dir-li que mai no he trepitjat Barcelona perquè no m'agraden les grans poblacions. Ja vinc valencià de soca arrel i per convicció.

Ho diuen com si Catalunya només fora Barcelona. Els pobres no tenen ni idea però gosen parlar així com així: que atrevida és la ignorància! Bajanades d'aquest estil a muntons. Tothora van tocant-li els nassos. Ja s'ha reprimat molt i molt fins que alguna volta els en soltarà una que els deixarà amb cara de bajoca.

Pep Amagat (*amb les mans entrelaçades*)

Quanta raó té el teu germà, Bosch. El senyor Eduard Ferrando diu en un article que ja és hora que "comencem a fer servir la raó i la coherència, abans que la ràbia i la ignorància ens facen perdre l'enteniment."

La veritat és que no tindria tanta paciència i ja els hauria estampat una fresca que els hauria deixat sense ganes de tornar-hi.

En Bosch (*es prem el nas*)

Sembla mentida, però encara estem així! La qüestió és aquest tracte vexatori cap a aquella persona que tinga, o que sembla que té, alguna cosa relacionada amb la llengua catalana o temes catalans. El fet és que la sembra feta pel PP i companyia ha sigut bona. La veritat és que el tema dels catalans està com endormiscat i calmat, ei només una miqueta, des dels governs del Botànic. No eliminat, ni de bon tros.

Pau i bé

Joan Guerola

Fa més qui vol que qui pot (81)

Fer enemics sense entendre ben bé les raons

Contes d'en Bosch, per Joan Guerola

14 desembre 2019 06:00h

Pep Amagat

Igual són les quebrasses a les mans com les solsidees als bancals mentre hi ha un temporal de llevant o gregal, fenomen ara anomenat DANA. Encara diria més, les quebrasses i les solsidees són iguals als problemes d'habitatges en les relacions entre veïns. En tots tres casos, es clivella alguna cosa que en el darrer cas és la convivència. Mires com ho mires, en el darrer has d'empomar tot un reguitzell de males cares i de crítiques en els quals hom es troba amb enemic de hui per demà i sense saber a voltes com ha anat ni per què ha passat, a causa de la intransigència entre persones, ja que sempre hi ha algú —tal vegada alguns— que posa o atia la llenya perquè revife el foc de la discòrdia i de l'enfrontament.

L'Amic Blaver

Escolta, Pep, eixe tema dels catalans cansa. Cada volta amb el mateix assumpte. Per què no canvies i parles de coses més serioses, no només de la teua obsessió.

Pep Amagat

Seràs soca! Ets més que cabut que un aragonès. Tu que saps del que estic parlant! Veig que no. No saps escoltar, ni llegir entre línies tot el que t'estic dient. Estic explicant les dificultats en les relacions entre veïns. Hauràs de fer més meditació a veure si et centres més amb el que t'expliquen, collonera! Com us explicava, les relacions es veuen esquarterades en qualsevol moment i entren en acció les males cares i, encara que depenem i ens necessitem els uns als altres, el jo no em parle amb tu, cosa a part d'això estúpida.

L'Amic Blaver

Veus, tu ho has dit. Hem d'oblidar els nostres nacionalismes que ens fan més dèbils i xicotets. Això passa amb els catalans que no baixen del burro.

Pep Amagat (*de braços plegats al pit*)

A mi em sembla que qui vol que parlem d'eixe tema ets tu, no jo. El d'ells és un moviment pacífic i sense agressions ni violència. La convivència, tant pel que fa a la persona com des del punt de vista d'un conjunt de països que confeccionen un estat, ens fa bé i és necessària però, sense saber com, se't gira en contra. Potser a causa de la mandra de l'estat per millorar-la, porte conseqüències greus. Alguns estats d'Europa han assumit molta població àrab, en acabant han patit atemptats terroristes. Quan un estat exerceix la repressió, no fa altra cosa que augmentar la sensació de frustració de la gent alhora que les seues ganes de lluita, endormiscada fins llavors.

En Bosch

Això que Pep diu és prou interessant per a pensar-hi a fons. Té raó quan diu que la convivència entre persones és convenient i ens fa bé. Tanmateix, de vegades, ostres que difícil resulta aguantar-se per a no alçar la polèmica.

L'Amic Blaver

Tens molta raó i es veu en les relacions entre veïns d'una comunitat de pisos quan un d'ells té un gos o uns gossos dins del seu propi pis i no els porta nets, cosa que fa que quan baixa per l'ascensor quasi no es puga obrir de pudor. Conflictes com en els grups de casetes adossades en el que un veí reclama a un altre que té la barana massa baixa i com a conseqüència pot veure el que ells fan a casa d'ells. Un que es queixa que el veí li tira les aigües al seu pati o altres parts de sa casa. En qüestió d'habitatges la problemàtica és contínua. Les cases i pisos massa amuntonats és normal que passe. Segur que en els pobles com els dels avantpassats d'en Bosch no passa.

En Bosch

Encara que parega mentida, igual o pitjor. Res és el que sembla, ja que els conflictes són freqüents tant pel que fa a bancals com a habitatges o garatges. Que si un li ha ras massa el marge, i això pot provocar solsidetes quan plou. Que si aquest tira les aigües al terreny on un altre té un garatge i un magatzem, però resulta que l'últim paga IBI de béns rústics en terreny no urbanitzable; aquest segon com és una persona conflictiva li demana al primer que ho arregle però com el primer s'hi nega, llavors li retira la paraula i no li parla. Com insinuava Pep, l'agressió que crida l'atenció permet realitzar-se a algun individu. A part dels problemes d'aigua, un clàssic en els problemes d'habitatges en el poble es dona quan un veí no construeix paret mitgera quan fa sa casa sinó que obra sobre la paret del propietari del costat; en aquests casos els crits entre els dos veïns se senten des de les Balears.

Pep Amagat

Això demostra que la convivència en l'àmbit de persones s'ha d'amanegar i treballar de manera constant per millorar-la i que no hi ha prou a viure un al costat d'un altre, s'ha de fer

més que aquest simple fet. Ah, i en els països que confeccionen un estat passa igual. Un estat espanyol que dona l'aparença de no voler millorar el sistema per a superar les diferències.

L'Amic Blaver

Potser tens molta raó, qui sap. En realitat, tin present que la separació pot produir debilitat al que se'n va.

Pau i bé

Joan Guerola

... I hui, dia 31-12-19, s'ha acabat el..

DIARI LA VEU